

VÄRI PINTA

VÄRI JA PINTA ● PINTAKÄSITTELYALAN AMMATTILEHTI 1/2017

5

**Vinkkiä vero-
tarkastukseen**

**Urakka
Ranskassa**

Helsingin rakennusvalvonta

**Onko kaikki
kunnossa!**

Miten vaikuttaa uusi työsopimuslaki?

PÖLYÄMÄTÖN, ALLROUND RUISKUTASOITE SISÄSEINIIN

PRESTONIT ALR / PRESTO ALR RUISKUTASOITE - UUTUUS!

Vesiohenteinen, käyttövalmis kevytruiskutasoite kattojen ja seinien ylitasoitukseen sekä saumanauhojen kiinnitykseen. Voidaan käyttää uusille ja aiemmin maalatuille maalipinnoille.

Tasoite on hyvin täyttävä, ei kutistu ja se on helppo levittää.

Lue lisää www.tikkurila.fi/prestoalr

Säännösten rajamailla

”Omakotirakentajien kohtaan en ole niin kovin tarkka. Mutta urakoitsijoilta vaadin kaikki - ja vähän päälle”

KUULOSTAA AIKA vastuuttomalta valvontaviranomaisena toimivan rakennustarkastajan sanomaksi. Näin on kuitenkin tapahtunut. Tuntuu, että joiltain viranomaisilta on unohtunut tasapuolisuus, oikeudenmukaisuus ja jopa hyvä hallintotapa. Urakoitsijat ovat kohdanneet rakennustarkastajia, katuviranomaisia, AVI:n tarkastajia sekä veroviranomaisia, joiden toiminta ja päätökset ovat olleet epäjohtamukaisia tai kyseenalaisia. Pitkästi on kysymys henkilöistä, kiireistä ja menneiden aikojen käytännöistä. Julkinen viranomainen ei kuitenkaan voi piileskellä näiden syiden takana. Sattumanvaraisuutta tai suoranaista mielivaltaa ei pidä hyväksyä. On kaikkien edun mukaista, että väärin kohdelluksi tulleet valittavat näistä päätöksistä ylemmille viranomaisille ja lautakuntiin. Mikään ei muutu, jos ei riitä rohkeutta vaatia muutosta.

MUUTOS HUONOMPAAN on viimeisen vuosikymmenen aikana tullut valitettavaksi arkipäiväksi myös tilaajan ja urakoitsijan keskinäiseen sopimiseen. Rakennusala on omankin kokemukseni perusteella pidetty sanansa pitävien maailmana, jossa puhuttuun on voitu luottaa. Nyt urakoitsijasta on kuitenkin tullut taistelukenttä, jossa sekä tilaaja, että urakoitsija kisailevat siitä, kumpi saa toiselta perusteetonta taloudellista hyötyä. Konsulttien rooli riippumattomana asiantuntijana on hämärtyneenä. On esimerkkejä siitä, että konsulteista on tullut vain tilaajan edunajajia, jotka ovat perusteettomasti koittaneet saada itsekin taloudellista hyötyä urakoitsijan kustannuksella. Ikävältä tuntuu se, ettei suullisesti sovittuun voi luottaa. Jopa selkeitä kirjauksiakin pyritään jälkikäteen kiistämään. Vaikka mennyttä on usemmiten turha haikailla, tässä olisi syytä palata aikaan, jolloin urakointi on yhteispeleä reilun pelin hengessä. Siitä hyötyisivät kaikki.

SUOMALAINEN YHTEISKUNTA perustuu laillisuuteen, luottamukseen ja viranomaisten johtamukaisuuteen. Sanaan pitää voida luottaa. Muuten ajaudumme vähitellen angloamerikkalaiseen oikeusjärjestykseen, jonka mukaan oikeuskäytäntö luo uutta oikeutta. Jokainen tapaus voi silloin olla ennakkotapaus, ja urakkasummat määritellään oikeusistuimissa edellisten riitajuttujen perusteella. Vielä synkempänä näköalana on täysin rapautunut ja korruptoitunut oikeuslaitos, joista on esimerkkejä Venäjällä tai Afrikassa. Silloin asema, suhteet ja raha ratkaisevat lopulta lain tulkinnan.

Suomalainen malli on parempi.

Timo Järvinen
Päätoimittaja

VÄRI &
PINTA

VÄRI JA PINTA 100. vuosikerta. ISSN 1459-4994. www.varijapinta.fi Aikakauslehtien liiton jäsen

KUSTANTAJA Kustannus Oy Hakkuri, Unioninkatu 14, 00520 Helsinki

PÄÄTOIMITTAJA Timo Järvinen ote@ote.fi

ILMOITUSMYynti MarDiem, puh. 045 1086861, ilmoitusmyynti@varijapinta.fi

JULKAISIJA Pintaurakoitsijat ry www.pintaurakoitsijat.fi ja Lattian- ja seinäpäällysteliitto ry www.lattia.net

TUOTTAJA Reima Tylli reima.tylli@varijapinta.fi

PAINO Forssaprint

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET toimitus@varijapinta.fi

PAINOS 8000

VALMISTETTU
SUOMESSA

Kestävä ja hengittävä peittosuoja kaikille puutaloille

VISA

Puolihimmeä alkydivahvistettu peittosuoja kaikille puutaloille. Nopean kuivumisen ja hyvän vesihöyryn läpäisykyvyn ansiosta sopii erinomaisesti myös hirsirakenteiden maalaamiseen.

VISA PREMIUM

Kiiltävä ja kestävä hybridisideaineinen peittosuoja. Kevyesti levittyvä, hieno koostumus antaa pitkäkestoisen suojan puujulkisivuille ja hirsirakenteille.

 TEKNOS

Maalineuvonta 09 5060 9550 (pvm)
maalineuvonta@teknos.fi
www.teknos.fi

11

Maatalon pojasta maalariksi

”Työmaakäytännöt muuttuvat ja laihalla mennään. Onko erikoisurakoitsijalla edes mahdollisuutta kaventaa organisaatiotaan ja estääkö pääurakoitsijan sopimustointiminta muutokset?”

20

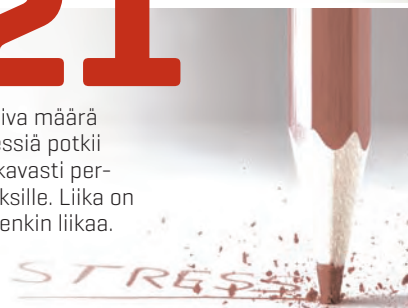
6

Työsopimuslaki muuttui vuoden alussa. Lain vaikutus jäsenliittojen yrittäjille on keskimäärin pieni.

21

Sopiva määrä stressiä potkii mukavasti perusuksille. Liika on kuitenkin liikaa.

50

Rahan odottaminen maksaa

Miten peritään maksua? Suhteko rahat nopeasti kassaan, vai joudutko maksamaan rahat odottamaan?

Käytännön siirtoperintä -ne jouduttuun rahantuloon

Siirtoperintä on Postiautomaattiin postin kautta perittävää - perintä yksittäisiä ja myös rahan odottamista. Keskustelut lukee osajono, joka maksaa nopeasti. Tärkeä tiedä siirtoperintä Postiautomaattiin.

1/2017

VÄRI&PINTA

Pintakäsittelyalan ammattilehti

- 3 PÄÄKIRJOITUS**
Timo Järvinen
- 6 UUSI TYÖSOPIMUSLAKI**
Mikä muuttuu ja mikä ei
- 11 URAKOITSIJA JA TYÖ**
Jari Komonen, Hämeenlinna
- 14 NÄIN MUUALLA**
Navetta asunnoksi Ranskassa
- 20 KOLUMNI**
Jari Lahtinen
- 21 URAKOITSIJAN AMMATTI**
Liikaa painetta?
- 24 ONGELMA**
Helsingin rakennusvalvonnan outoudet
- 28 VINKKI**
Hae heti apua verotarkastukseen
- 32 LIITON LAKIMIEHELTÄ**
- 34 TYÖNJOHTAJAN SILMIN**
Heikki Keränen, Helsinki
- 39 PALVELUHAKEMISTO**
- 42 JÄSENLUETTELOT**
- 48 ETELÄ-SUOMEN PINTAURAKOITSIJAT**
70 vuotta takana
- 50 MAALARILEHTI VUONNA 1967**

Uusi työsopimuslaki

Työsopimuslaki muuttui vuoden alussa. Muutosten takana on hallitusohjelman toteuttaminen ja osin kilpailukykysojimus. Lain vaikutus jäsenliittojen yrittäjille on keskimäärin pieni. Seuraavassa keskeiset muutokset.

Koeaikaa pidennetään neljästä kuukaudesta kuuteen kuukauteen. Suurimmalla osalla rakennusalaa tällä muutoksella ei ole merkitystä, koska työehtosopimuksissa on sovittu kolmen kuukauden määräajasta.

Mikko Ahtola haluaa muistuttaa urakoitsijoita kuitenkin siitä, etteivät lähde soveltamaan uuden lain edellyttämää määräaikaa. Samalla kannattaa silti pohtia, pitäisikö nykyistä TES:ä muuttaa siten, että kuuden kuukauden määräaika olisi mahdollinen.

– Seurataan ja mietitään kannattaisiko TES:siä avata tästä?

Uuden lain myötä takaisinottovelvollisuuden kesto lyhenee. Takaisinottovelvollisuudella tarkoitetaan sitä aikaa, jolloin työnantajan on tarjottava työtä tuotannollisin ja taloudellisin syin irtisanotuille työntekijälle, mikäli hän tarvitsee työntekijöitä samankaltaisiin tehtäviin, joita irtisanottu työntekijä on tehnyt.

Takaisinottovelvollisuus tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä irtisanotuille lyhenee neljään kuukauteen. Vanhassa laissa se oli yhdeksän kuukautta. Jos työntekijän työsuhde on jatkunut keskeytyksettä sen päättymiseen mennessä vähintään 12 vuotta, takaisinottovelvollisuuden pituus on jatkossa kuusi kuukautta.

– Minusta tässä etu tulee selvästi työnantajalle. Yhdeksän kuukautta on pienelle yritykselle pitkä aika, ja työt saattavat muuttua tuon ajan kuluessa jo selvästi toisenlaisiksi. Tarvetta irtisanotun osaamiselle ei uudessa työtilanteessa yhdeksän kuukauden kuluttua välttämättä enää ole, Ahtola kuvailee tilannetta.

Hän myös muistuttaa siitä, ettei

osaavaa työvoimaa yleensä kovin kevyin eväin irtisanota, koska käytössä on myös hyvät lomautussysteemit. Irtisanominen on rakennusalalla yleensä se viimeinen keino.

”Pitkäaikaistyöttömän kanssa voisi tehdä enintään kolme määräaikaista työsopimusta, joiden yhteenlaskettu enimmäispituus olisi yksi vuosi.”

Määräaikaisuusvaatimukset muuttuvat. Pitkäaikaistyöttömän voi jatkossa palkata määräaikaiseen työsuhteeseen ilman perusteltua syytä. Pitkäaikaistyöttömänä pidetään henkilöä, joka on ollut edellisen 12 kuukauden ajan yhdenjaksoisesti työtön työnhakija. Tätä yhdenjaksoisuutta ei katkaise enintään kahden viikon pituinen työsuhde. Pitkäaikaistyöttömän kanssa voisi tehdä enintään kolme määräaikaista työsopimusta, joiden yhteenlaskettu enimmäispituus olisi yksi vuosi.

Perustellun määräaikaisuuden osalta menetellään sen sijaan kuten aikaisemminkin.

– Enpä tiedä, kuinka suuri merkitys tällä on meidän koko jäsenistöllemme. Tosin tilanteet vaihtelevat niin paljon eri puolin Suomea, että paikoin uusi laki on varmasti hyvä ja varteen otettava mahdollisuus, pohtii Ahtola.

Määräaikaisuusvaatimusten muutos on kaunis ajatus, mutta perin harvoin yritykset rekrytoivat ensisijaisesti pitkäaikaistyöttömien joukosta. Ahtola pitää selvästi luonnollisempaan kanavana alan kouluista tulevia nuoria kuin pitkäaikaistyöttömiä.

– Toisaalta ei voi kieltää sitä, etteikö pitkäaikaistyöttömällä olisi paljon hiljainta osaamista. Matalamman määräaikaisuuskynnyksen myötä tämän osaamisen hyödyntäminen tulee aikaisempaa houkuttelevammaksi.

Työnantajan on tarjottava tuotannollisesta tai taloudellisesta syystä irtisanotulle työntekijälle mahdollisuus osallistua työllistymistä edistävään valmennukseen tai koulutukseen. Velvollisuus koskee työnantajia, joiden palveluksessa työskentelee koko yrityksessä säännöllisesti vähintään 30 henkilöä. Valmennuksen tai koulutuksen on vastattava irtisanotun työntekijän palkkaa kuukauden ajalta tai hänen kanssaan samassa toimipaikassa työskentelevän henkilöstön keskimääräistä kuukausiansiota. Vaihtoehtoista valitaan suurempi. Valmennukseen tai koulutukseen on oikeus vain työntekijöillä, jotka ovat olleet työnantajan palveluksessa yhdenjaksoisesti vähintään viisi vuotta.

Tätä lain muutosta Mikko Ahtola pitää harmillisena. Se kuitenkin koskee jäsenistä vain muutamia suurimpia ja ison yt-ajan ylittäviä.

– Pahimmillaan tämä lain muutos tulee todella hintavaksi muutenkin vaikeuksissa olevalle yritykselle, koska harvoinhan sitä noususuhdanteessa irtisanotaan. Useita kymmeniä irtisanottaessa yritys joutuu varautumaan kymmenien tuhansien eurojen uuteen menoeraan.

i antaa jos ottaakin

En voi välttää ajatukselta, että tämä oli työnantajapuolelle asetettu hinta lain muista muutoksista, puntaroi Ahtola.

”Työnantaja täyttää takaisinottovelvollisuutensa siten, että hän tiedustelee työ- ja elinkeinotoimistolta, onko aiemmin irtisanottu työntekijä työnhakijana. Jos on, työtä on ensisijaisesti tarjottava hänelle.”

Työterveyshuoltolaki muuttuu siten, että kuuden kuukauden ajan työntekövelvollisuuden päättymisestä työnantaja joutuu järjestämään työterveyshuollon myös irtisanotulle työntekijälle.

Velvollisuus kohdistuu vain niihin työnantajiin, joiden palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää. Samaten irtisanottavalta työntekijältä edellytetään vähintään viiden vuoden katkeamatonta työsuhdetta.

– Tämäkin koskee vain suurempia yrityksiä, eikä ole jäsenyritysten kannalta voittamattoman suuri asia. Jos irtisanottu työllistyy alle puolen vuoden aikana, vanhan työnantajan vastuut päättyvät. Ahtola kuvaa.

”Työnantaja pyytää TE-toimistolta tiedot työhön sopivista pitkäaikaistyöttömistä. Saatuaan tiedot työnantaja voi palkata työntekijän määräaikaiseen työsuhteeseen ilman perusteltua syytä. Jos pitkäaikaistyötön hakee töitä suoraan työnantajalta, voidaan määräaikainen työsopimus tehdä, jos henkilö osoittaa TE-toimistolta saamallaan todistuksella olevansa pitkäaikaistyötön.”

”Säännösmuutoksen toivotaan vaikuttavan erityisesti sellaisten työnantajien työllistämiskynnykseen, jotka eivät ole täysin varmoja työntekijän palkkaamisen liiketaloudellisesta kannattavuudesta tai työvoimatarpeen olemassaolosta.”

Työsopimuslain lausuntokierroksella sanottua:

Muutoksilla pyritään parantamaan pitkäaikaistyöttömien työllistymismahdollisuuksia työnantajien työllistämiskynnyksen madaltumisen kautta. Säännösmuutoksen toivotaan vaikuttavan erityisesti sellaisten työnantajien työllistämiskynnykseen, jotka eivät ole täysin varmoja työntekijän palkkaamisen liiketaloudellisesta kannattavuudesta tai työvoimatarpeen olemassaolosta. Esitetyt muutokset lisäävät palkkaamiseen liittyvää oikeusvarmuutta. Koeajan tarkoituksena on antaa molemmille sopijapuolille aikaa harkita, vastaako tehty työ sopimus etukäteisodotuksia. Takaisinottovelvollisuuden lyhentäminen muutoksen arvioidaan keventävän työmarkkinoiden toimintaan liittyviä jäykkyyksiä ja edistävän yleisesti ottaen työnhakijoiden työmarkkina-asemaa.

Nico Steiner (TEM)

Määräaikaisten ja pysyvien työsuhteiden välisen eron kasvattaminen lisää määräaikaisten työsuhteiden käyttöä. Tämä tapahtuu pysyvien työsuhteiden kustannuksella, jolloin työllisyysvaikutukset koko talouden tasolla jäävät merkityksettömiksi.

Portugalissa näin tapahtui kahdessakin eri reformissa. Seurauksena oli määräaikaisten työsuhteiden pysyviksi muuntamisen pienentyminen 20 prosentilla ja yrityksistä toisiin siirtymisten vähentyminen 10 prosentilla. Kokonaistyöllisyyteen tälläkään uudistuksella ei ollut vaikutuksia.

USA:ssa rajoitettiin aiemmin vapaita irtisanomisia 1970- ja 1980-luvuilla. Kiristykset tapahtuivat osavaltioittain, mikä mahdollisti vaikutusten arvioinnin. Irtisanomisia koskevien kiristysten havaittiin lisänneen voimakkaasti vuokratyön käyttöä ja johtaneen noin 500 000 työpaikan ulkoistamiseen.

Italiassa on havaittu määräaikaisen työsuhteen kestolla olevan positiivinen vaikutus pysyvän työpaikan saamiselle. Samassa tutkimuksessa havaittiin useiden peräkkäisten määräaikaisten työsuhteiden toisaalta vähentäneen pysyvän työpaikan saamista.

Espanjassa on puolestaan havaittu eri yrityksissä tapahtuneiden määräaikaisten työsuhteiden parantavan mahdollisuutta pysyvän työpaikan saamiseksi.

Kari Hämäläinen (VATT)

Ehdotetut säädösmuutokset saattavat lisätä pitkäaikaistyöttömien työmahdollisuuksia, vaikkei ilmeisesti kovinkaan merkittävästi. Muutokset eivät nähdäkseni merkittävästi heikennä työsuhteen yleisiä ehtoja eikä niistä koitune merkittäviä kustannuksia.

Simo Aho (Työelämän tutkimuskeskus, Tampereen yliopisto)

Sekä neljän että kuuden kuukauden koeajan enimmäiskesto ovat EU-maille tyyppillisiä. Koeajan pidennyksellä pyritään vähentämään rekrytointiin liittyviä riskejä, ja lisäämään sitä kautta työllisyyttä, sekä varmistamaan koeajan tarkoituksen toteutumisen.

Erno Mähönen (TEM)

Valmistelussa päädyttiin aivan loppumetreillä rajaamaan mahdollisuus solmia määräaikainen työ sopimus ilman perustetta pitkäaikaistyöttömien osalta. SAK pitää tätä rajausta huomattavasti parempana kuin valmistelussa aiemmin olleita vaihtoehtoja. Esitetty lainsäädäntömalli on kuitenkin hyvin monimutkainen ja se työllistää lisää jo ennestään aliresursoitua työvoimahallintoa. Lisäksi tähänkin asti myös pitkäaikaistyötön on voinut tehdä omasta aloitteestaan määräaikaisen työ sopimuksen ilman perustetta.

SAK:n lausunto

Oro oy urakoi vuoden 2016 lattian

Lattian- ja seinänpäälysteliitto ry on valinnut Vuoden Lattiaksi ORO Oy:n urakoiman Oppimis- ja ohjauskeskus Valterin lattia- ja seinänpäälystetyt.

Kilpailun valintakomitean näkemyksen mukaan Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri Jyväskylässä on kohteena vaativa. Tilojen käyttäjinä on muun muassa kuulo- ja näkövammaisia henkilöitä, joiden erityistarpeet on osattava huomioida lattia- ja seinämateriaaleja valittaessa.

Valintakomitea piti kohteen eri tilojen päälystykseen käytettyjen materiaalien vaatimien työtapojen sekä kiinnitystyön monimuotoisuuden osalta kohdetta erinomaisena osoituksena Oro Urakointi Oy:n hallitsemasta laajasta ammattitaidosta.

Lattian- ja seinänpäälysteliitto ry on vuodesta 2001 lähtien järjestänyt Vuoden Lattia -kilpailua. Kilpailun tarkoituksena on korostaa lattian merkitystä pintana, edistää laadukasta lattiaurakointia ja lisätä alan arvostusta.

MASTER CHEMICALS OY

VIASOL ELASTIC / ELASTICsoft

Kohteisiin, joissa vaaditaan kevyestä keskiraskaaseen mekaanista ja kemiallista rasitusta kestävä pinnoite. Käyttökohteita esimerkiksi sairaalat, julkiset tilat, koulut, päiväkodit, toimistot, käytävät, aulatilat jne.

JÄRJESTELMÄN OMINAISUUDET

- Järjestelmä **ELASTICsoft** on M1-hyväksytty
- Järjestelmien pinnoite **VIASOL PU-C525** on myös erikseen M1-hyväksytty
- Saatavilla RAL-väreissä
- Sertifioitu liukkauden esto
- Askelääntä vaimentava, itsesiliävä ja saumaton
- Korkea kulutuskestävyys, hyvä kemiallinen kestävyys
- Hygieeninen, ei huokosia, ei läpäise nesteitä
- Helppo pitää puhtaana ja huoltaa
- Hyvä värien ja UV-säteilyn kesto
- Palokäyttötymisluokka ELASTIC-järjestelmässä B_{fl}-s1

Master Chemicals Oy • www.master-chemicals.fi
puh. 0 40 550 6649 • info@master-chemicals.fi

tesa®

tesa® PROFESSIONAL

VEITSENTERÄVÄT MAALIRAJAT JOKA KERTA

TERVETULOA
OULUUN
30.3-1.4
TAPAMAAN MEITÄ!

Ei liimajäänteitä.
Täydellinen lopputulos.
Hyvä tarttuvuus.

tesa Precision Mask® on korkealaatuisin ammattilaisille tarkoitettu maalarinteipeistämme.

Saat joka kerta samanlaisen lopputuloksen: siistit ja terävät maalirajat ilman että maalattava pinta vaurioituu.

tesa® 4334 Precision Mask Indoor®

tesa.fi

”Pieni yritys
on nopea”

Maatalon pojasta maalariksi

Oma yritys oli Jari Komosen haaveena kauan. Komosen mukaan yrittäjäksi heittäytymistä piti kuitenkin harkita pitkään. Riskit painoivat vaakakupissa haaveita enemmän, kun oli perhettä ja asuntolainaakin.

// Mutta kun työtä tuntui olevan työajan ulkopuolellakin, niin rykäisin viimein firman pystyyn. Asiakkaatkin siihen vähän yllyttivät. Tietysti siinä omaa palkannousuakin vähän havittelin ja itsenäisyyttä työn suhteen. Muutaman vuoden toimin itsenäisesti toiminimellä. Perustin yritykseni, kun kaksi poikaani tulivat mukaan töihin. Siitä sitten leipä lähti levenemään.

Maalari **Jari Komonen** on tehnyt tasoite-, maalaus- ja tapetointitöitä noin 30 vuotta. Valmistuttuaan Hämeenlinnassa ammattikoulutusta maalariksi, hän meni nuorena töihin paikalliseen maalausliikkeeseen. Nykyinen vuonna 2009 perustettu yritys Rakennusmaalaukseen Jari Komonen toimii edelleen Hämeenlinnassa. Työmaat ovat Tampereella, Lahdessa, Heinolassa, Helsingissä, Vantaalla ja Porissa.

Maalarin hommissa Komonen on itse aiemmin tehnyt urallaan myös päätöksentekijänsä töitä, niin kuin rakennusalalle tyypillistä on. Nyt oma firma työllistää

ympäri vuotisesti hänet itsensä ja hänen kaksi poikaansa. Tämän lisäksi yritys työllistää seitsemän työntekijää. Toisinaan työntekijät joutuvat lomautetuiksi, sillä maalaustyöt painottuvat kevääseen, kesään ja syksyyn.

Ajoittaisista lomautuksista huolimatta kaikki työntekijät ovat Komosen mukaan

olleet kuitenkin sen verran tyytyväisiä, että kukaan ei ole vaihtanut toiseen firmaan. Yksi heistä työskentelee talvisin opettajana. Jotkut työntekijöistä ovat läheneet kouluttautumaan, mutta yleisesti ottaen vaihtuvuus on pieni.

Karjatilalta kotoisin

Komosen aloitellessa työuraansa ja pitkään sen jälkeenkin alalla ei työskennellyt juurikaan naisia. Nykyään työmaahan meno ainakin maalaushommissa on sukupuolten välillä tasa-arvoisempaa. Komosella on töissään hänen ja poikiensa lisäksi neljä naista ja kolme miestä.

Komonen on itse maatalon poikana tottunut kovaan työhön nuoresta pojasta asti. Hän kasvoi pienellä siirtolaisten karjatilalla 1960-luvun lopulta. Komonen meni vuonna 1975 töihin puusepän liikkeeseen ja sen jälkeen ammattikouluun. Maalarin uralle päätymisessä oli mukana sattumaa. Nuori mies olisi halunnut opiskelemaan autopeltiseppäksi, mutta opiskelijapaikat olivat täynnä. Maalauslinjalta löytyi tilaa.

Laadulla ja nopeudella

Komosen mukaan nykyisin pieni yritys pärjää markkinoilla laadulla ja nopeudella, sillä isot pystyvät kilpailemaan enemmän volyyymilla.

– Luottamus ja maine ovat tärkeitä tekijöitä. On urakoitsijoita, joidenka kanssa on pitkäaikaisia työsuhteita. Uusia keikkoja tulee myös sitä kautta, että sana kulkee. Lisäksi voitetaan tietysti joitakin urakkakilpailutuksia. Meidän etuna on myös tämä pienen yrityksen ketteryys. Pääsemme nopeallakin aikataululla kiin-

ni töihin. Niin se täytyykin hoitaa. Ei ole varaa sanoa asiakkaille, ettei ehdi tekemään.

Juoksupoikina muiden seassa

Ala on muuttunut hänen työuransa aikana teknisesti. Tasoitteiden ja maalien kuivumisajat ovat lyhyempiä. Nykyisin myös ikkunan karmit ovat valmista tehdastuotetta, kun aiemmin ne tehtiin työmaalla niin sanotusta puuvalmiista loppuun kitaten ja maalaten. Suurin muutos on kuitenkin koko rakennuslalle tullut kiire ja kustannustehokkuus, joka saattaa monesti näkyä myös jäljessä.

– Aikataulut on vedetty nykyään äärimmäisen tiukalle. Välillä tuntuu, että kun sopimus tehdään, niin eilen olisi jo pitänyt olla valmista. Olen nähnyt myös aika karmeita työmaita. Esimerkiksi lattiat ovat olleet valmiiksi naarmuilla töiden jälkeen ja sen sellaista.

Myös maalarin asema työmaalla on muuttunut ajan myötä.

– Nykyään me maalarit ollaan juoksupoikia siellä muiden seassa. Kun aloitin, maalari oli vähän niin kuin herra työmaalla, jonka työtä arvostettiin. Kyllä työhön täytyisi olla aikansa, jotta tulee hyvä lopputulos.

Helppoa ja ei

Komosen yritys hoitaa tasoitusten ja maalausten lisäksi tapetointeja. Komosen mukaan tapetointityö on välillä haastavaa, välillä se sujuu kuin liukuhihnalla.

– Tein itse tapettihommia oikein urakalla 10 vuoden ajan. Kyllä ne onnistuvat tämän päivän systeemeillä amatööreiltäkin ihan hyvin, kun

on malttia. Homma menee vaikeammaksi, kun aletaan tehdä erikoisempia kohteita, joissa on esimerkiksi vinoja kattoja. Kerran kerrostalokohdessa tapetoin 202 huonetta 2-3 eri tapetilla. Siinä piti olla selkeät rutiinit, kun listamies seurasi kintereillä.

Pari vuotta huonoa

Tyypillisiä työkohteita ovat huoneist saneeraukset, kouluremontit, päiväkotien muuttaminen kouluiksi, toimistosaneeraukset, omakotitalokohteita kesällä, ja tiili- ja peltikattojen pesut. Komosen yritys on pärjännyt taloudellisesti kohtuullisen hyvin, vaikka rakennusala heittelee suhdanteiden mukaan.

– Silloin kun aloitin, elettiin hyvää taloudellista aikaa, mutta on tässä nähty myös vaikeimpia aikoja. Kun on uskoa tulevaisuuteen, niin se kantaa. Työhön ja toimeen ryhdytään heti, kun päästään. On oltava sillä tavoin ruodussa.

Komosen mukaan erityisesti 3-2-vuotta taaksepäin oli huonoa aikaa, mutta siitäkin selvittiin.

– Kunhan laskut maksaa ajallaan. Mä haluan pitää myös oman henkilökunnan, joka on töissä, vaikka näihin lomautuksiin joutuukin turvautumaan. Työmiestä täytyy arvostaa, nehän ne hommat hoitaa.

Henkilökohtaisen motivaatiota Komonen ammentaa työstä itsestään.

– Kun työt on saatu tehty ajallaan, se tuo hyvän fiiliksen. Myös palaute ja kiitos asiakkaalta palkitsee. Ja kun on tässä työssä ollut niin kauan kiinni, niin vaikeahan tästä on enää muihin hommiin lähteä. Vuosien kokemusta saa käyttää hyödykseen. ■

KUKA?

- Jari Komonen, 57 v
- Maalariyrittäjä, valmistunut ammattikoulusta maalariksi
- Harrastaa luonnossa liikkumista ja metsänhoitoa
- Toimii Etelä-Suomen Pintaurakoitsijayhdistyksen puheenjohtajana
- Perheeseen kuuluvat aikuiset lapset: kaksi poikaa ja yksi tytär
- Rakennusmaalaus Jari Komonen Oy:n liikevaihto v. 2016 0,5 milj. euroa. Yrityksessä työskentelee hänen lisäkseen 9 työntekijää.

”Asiakkaat toivoivat vanhaa sävyä. Lopputulos oli uuden vanhan näköinen. Oli hyvä, että siinä luotettiin meikäläisenkin ammattitaitoon.”

Vanha upseerikerho kunnostettiin vapaamuurareille

Komosen yritys sai viime kesänä tehtäväkseen haastavan ja mielenkiintoisen kohteen. Vapaamuurareiden yhdistys halusi kunnostaa vanhasta 1800-luvun alkupuolella rakennetusta Hämeenlinnassa sijaitsevasta entisestä puolustusvoimien upseerikerhon rakennuksesta yhdistystilan itselleen. Maalari Jari Komosen yritys suunnitteli maalausurakan yhdessä yhdistykseen kuuluvan arkkitehdin kanssa.

– Arkkitehdin kanssa ei yleensä suunnitella pintaremontia. Siinä käytiin läpi molemminpuolin ideoita. Löydettiin hyvin sama aaltopituus, kun lähdettiin toimeen. Asiakkaat toivoivat vanhaa sävyä. Lopputulos oli uuden vanhan näköinen. Oli hyvä, että siinä luotettiin meikäläisenkin ammattitaitoon. Huomasin itsekin, etteivät työvuodet ole menneet hukkaan. Molemminpuolisella luottamuksella oli hyvin tärkeä merkitys tässä työkohteessa, sanoo Komonen.

Vaikka paikkaa haluttiin ehottaa, vanhaa haluttiin kunnioittaa. Tässä mielessä tasapainon säilyttäminen oli tärkeää.

Pintoja ei muutettu yhtään: vanhat poimut saivat jäädä, eikä seiniin tai muihin pintoihin tehty silotuksia. Käytössä oli

Tikkurilan perinnevärikartta, josta valittiin värimaailmaan ruskeaa, beigeä ja pientä kultausta oviin. Venäläisten rakennuksen ulkokuori on tiiltä ja sisäpuoli rapattu. Huoneet ovat isoja saleja, yksi muita pienempi. Lisäksi kohteessa on eteistiloja ja muutama toimistotila.

– Joskus olemme tehneet maalauksia lääninhallituksen rakennuksessa. Se on ollut samaa ikäluokkaa.

Myös käytännön työssä oli haasteensa, koska tila oli poikkeuksellisen korkea ja ikkunat olivat isoja. Näistä syistä pelkät työvälineet kuten telineet ja ikkunapukit asettivat omat haasteensa. Työaika oli kolme kuukautta heinäkuusta lokakuuhun. Työmaalla työskenteli vakituisesti kolme työntekijää ja neljäs tarpeen mukaan.

Komonen on tyytyväinen siihen, että työhön ymmärrettiin antaa tarvittava aika.

– Aikataulu meni nappiin. Lyhyemmällä aikataululla ei olisi pystynyt tekemään tällaista kohdetta. Ja asiakas oli tyytyväinen, kun teimme hyvää jälkeä.

KUVAT JA TEKSTI PATRICK LE LOUARN

Pintaurakointia Ranskassa

150-vuotias navetta asunnoksi

Tämän tyyppisten yli sata vuotta vanhojen rakennusten täyssaneerauksia tehdään Suur-Pariisissa hurjia määriä. – Nämä työmaat tuovat meille merkittävän osan liikevaihdosta. Toisaalta ne ovat aikaa vieviä, toteaa yrittäjä Félicien Nodino.

Ranskassa on 386 400 alle 20 työntekijän rakennusalan yritystä, lisäksi 105 000 etenkin sisäremontteja tekevää yhden miehen firmaa. Näiden pienyritysten viime vuoden yhteenlaskettu liikevaihto oli 81 miljardin euron luokkaa.
Aikamoisia lukuja siis.

// Nuo luvut ovat rakennusalan kattojärjestöjen antamia eikä niissä näy alalla viime vuosina ongelmaksi nousseita, entisistä itäblokin maista tulevia

remonttiporukoita, tokaisee Félicien Nodino, 56. Hän on ollut rakennusalalla koko ikänsä ja vuonna 1997 hän jatkoi isänsä perustamaa rakennusalan yritystä.

A construction worker, identified as Joel Barry, is shown in a close-up shot. He is wearing a grey beanie, a green jacket, and yellow work gloves with white fur lining. He is working on a wall that has been partially demolished, with exposed brick and concrete. Scaffolding is visible in the background. The text to the right of the image provides context about his work and the company.

Félicien Nodino ja Joel Barry työskentelevät täyssaneerattavassa, 1800-luvulla rakennetussa talossa.
- Ei tänne oikein enempää mahdu ja kaksi kaveria on toisella työmaalla, kertoo Nodino. Barry, 53 [takana], on ollut 16-vuotiaasta lähtien raksalla.
- Nodinolla tämä on 20. vuosi, ettei niin paha isäntä. Pienessä yrityksessä mukavinta on hyvin erityyppiset työmaat ja se, että isäntä antaa vastuuta.

Idästä tulevat pikkufirmat tekevät paljon sisäremppeja ja omakotitalojen kunnostustöitä. Myös suuryritykset käyttävät niitä alihankkijoina. Työn hinta on 30-50 prosenttia halvempi kuin ranskalaisella yrityksellä.

– Yksityisille asiakkaille ongelmaksi saattaa muodostua työn laatu, etenkin kuinka se kestää vuosien saatossa eli miten takuut pelaavat. En väitä, etteivätkö itäporukat olisi ammattitaitoisia, niissä on tosi hyvin työnsä tekeviä. Olen kuitenkin nähnyt tapauksia, joissa työmaalla häääävä ei ole käynyt edes vasaranheituksen alkeiskurssia, Félicien Nodino vitsailee.

– Muutama vuosi sitten meillä oli jatkuvasti töissä 7 - 8 miestä. Nyt vakiporukkaa on enää neljä. Tämän hetken työntekijät ovat ranskalaisia. Vuosien varrella oli pohjois-afrikkalaisia, keski-afrikkalaisia, portugalilaisia ja italialaisia. Ei se kyllä väriin eikä kansalaisuuten katso, onko mies hyvä vai ei, vakuuttaa Nodino.

Työntekijämäärän vähenemiseen on monta syytä.

– Töitä ei ole samaan malliin kuin ennen. Katsoin myös, että pienempää po-

rukkaa on helpompi paimentaa.

Nodinin mukaan kunnan kavereitten löytäminen näin vaativalle ja raskaalle alalle on yhä vaikeampaa ja etenkin nuorten työhalut ovat kadonneet.

Pariisiin vain pakosta

Hänen yrityksensä sijaitsee Itä-Pariisin kaakkoisosassa, Chalautre-la-Granden kunnassa. Lähistöllä on Provins'in historiallinen kaupunki ja etenkin ydinvoimalastaan tunnettu Nogent-sur-Seine. Valtaosaa työmaista sijoittuu 30 km säteelle.

–Pariisiin menen vain pakosta. Nyt meillä on pitkä yksiön täysremppaprojekti latinalaiskorttelissa. Liikenne-, lastaus- ja purkausongelmat ovat Pariisissa

tolkuttomia, aikaa kuluu aivan turhaan. Työ oli pakko ottaa vastaan, koska kyseessä on hyvän ja pitkäaikaisen asiakkaan tyttären ostama asunto, manailee Nodino.

Nodino ei juurikaan markkinoi yritystään. Työt tulevat etenkin kuulopuheiden perusteella.

– Isäni aloitti 1962 ja minä jatkan hänen hommiaan. Ei ole harvinaista, että joku soittaa ja kertoo isäni tehneen hänen isälleen työtä ja siitä se sitten alkaa.

Nodinolla on muitakin valttikortteja. Hänen yrityksensä tarjoama työskala on laaja. Hän ottaa vastaan ihan pikkuhommiakin, jotka saattavat sitten poikia isompia. Hän on säntillinen, laskuttaa

kohtuullisesti, pyrkii pitämään sovitusta aikatauluista kiinni ja jos moka tulee, hän korjaa asian nopeasti.

–Vain rakennusalan ammattilaiset tietävät, kuinka hankala, monimuotoinen, yllätyksellinen, sanalla sanoen vaativa tämä ammatti on, painottaa Nodino.

Mokia tulee

– Vaikka kuinka tarkasti syynää tulevan työmaan niin aina tulee yllätyksiä, jotka lisäävät kustannuksia ja vaativat lisää työaikaa. Mokia tulee joskus pakostakin. Jokin aika sitten teimme kaksi autokotosta kahdelle eri työmaalle. En tiedä missä töppäsin mutta toisen katoksen kaltevuus meni pieleen. Tein kattoraken-

– Tämä työmaa on toistasataa vuotta vanha navetta, josta tehdään asuinrakennus. Asiakas pyysi minua suunnittelemaan monet ratkaisut, esimerkiksi lämmityksen ja ikkunoiden paikat. Kiva homma, toteaa Nodino.

nelmat heti uusiksi omassa puuverstaassamme. Sen homman kannattavuus oli sitten kiikun kaakun mutta asiakas oli tyytyväinen. Rakennusmateriaalien toimitusajat saattavat venyä, joku porukasta sairastua, trukki, nosturi tai lava-auto hajota ja taas ollaan lirissä.

Urakkatarjouksissa Nodino nojautuu paljolti rakennusalan hinnastoon ja kokemuksen tuomiin hälytyskelloihin. Hän muistaa varoittaa asiakasta mahdollisesta työmaan lopputarkastuksen myöhästymisestä.

– Joskus asiakas on vaatinut tarjoukseen myöhästymissakkopykälää. Kun olen selvittänyt, mitä kaikkia force majeure-tapauksia se ei kata niin sakkopykälät on unohdettu.

Tekee kaikkea

Nodino tekee kaikkea rakennusalalla lukuun ottamatta sähkö- ja putkitöitä. Niille hänellä on vakituiset partnerit, jotka eivät kuitenkaan ole varsinaisia alihankkijoita. Yritykset tekevät omat hintatarjouksensa asiakkaalle ja ovat vastuussa omasta työstään. Firmojen kesken sovitaan aikatauluista ja niillä on samat laskutusperiaatteet.

– Tästä on se hyöty, että nämä vakituiset kumppanit tuovat myös meille urakoita. Asiakas voi tietysti valita minkä tahansa yrityksen, ei niissäkään tapauksissa ole ollut ongelmia, selvittää Nodino.

Madame Valérie Nodino, 50, hoitaa paperihommat ja rahapuolen.

– Mieheni ei tykkää pelata rahan kanssa ja karhuamista hän inhoaa. Meillä on periaatteena, että tarjouksen hyväksymisen yhteydessä veloitamme 35 prosenttia, sitten työmaan alkaessa toiset 35 ja ennalta sovituna ajankohtana 25 prosenttia. Kun työmaa luovutetaan asiakkaalle, eräännyty jäljelle jääneet 5 prosenttia. Tämä on alalla yleinen käytäntö, joka koskee ainoastaan vähän suurempia työmaita, täsmentää rouva Nodino.

Maksut myöhässä

Valérie Nodinin mukaan laskujen maksut ovat aika usein hiukan myöhässä ja

monasti on lähetettävä huomautuksia.

– Vain kerran on käynyt tosi huonosti: Meiltä jäi 50 000 euroa saamatta eikä auttanut edes lakituvassa käynti. Asiakas osoittautui liki ammattihuijariksi, muis-telee rouva Nodino.

Félicien Nodinin asiakkaat ovat etenkin yksityisiä mutta myös kunnat käyttävät hänen palvelujaan. ”Nuorena soitin trumpettia ja armeijassa olin soit-tokunnassa. Se johti siihen, että minua pyydettiin soittamaan kunnan tilaisuuk-siin esimerkiksi ensimmäisen ja toisen maailmansodan sankaripatsaalle. Siitä väantäytyi remontteja firmalleni meidän kunnaltamme ja se taas poiki töitä muilta kunnilta. Ne ovat hyviä asiakkaita mutta hitaita maksajia.”

1000 vuotta vanhaa

Chalautre-la-Grandesta ensimmäinen kirjallinen maininta on vuodelta 980 ja nykyinen kirkko on rakennettu 1100-luvulla.

– Täällä on runsaasti hyvin vanhoja kunnan ja yksityisten omistamia raken-nuksia. Aluksi sain pieniä historiallis-ten rakennusten entisöintihommia ja sitten isompia. Nuo työmaat ovat todella mielenkiintoisia. Jos rakennukset on vi-rallisesti luokiteltu historiallisiksi niin jokainen työvaihe on valtion historiallisten monumenttien pilkkuntarkan valvonnan alaisina. Pikku remontinkin takia virka-miesarkkitehteja juoksentelee solkenaan varmistamassa, että kaikki on juuri kuten he ovat määränneet.

Nodinin saaman kokemuksen ansios-ta hän entisöi paljon yksityisille hyvinkin vanhoja rakennuksia, etenkin sellaisia, joita ei ole virallisesti luokiteltu suojel-taviksi.

– Ne ovat hyvin opettavia, kekseliäi-syyttä ja ammattitaitoa vaativia työmaita, jotka ovat täysin erilaisia kuin jonkun kymmenen vuoden ikäisen omakotitalon remontoiminen.

Aikoinaan tehty hyvin

Yksi tämän hetken urakoista on 1800-luvun puolivälissä rakennettu asuintalo, joka pistetään täysin uusiksi vanhaa kunnioittaen. Nodinin lisäksi miehiä on täällä vain kaksi, koska tilaa on vähän-laisesti. Kattorakenteita on osittain jo uusit-tu ja tuettu, osa uudesta kerroksesta tehty.

– Joudumme työstämään kattoa tukevaa poikkiparrua ja se vaatii reiluja valmisteluita, ettei koko roska rojahda niskaan, naureskelee Nodino.

– Nämä täyssaneerauksen alkupään hommat ovat semmoinen raa’an voiman ja pikkutarkan laskemisen ja mittaamisen vuorottelua. Kun päästään lattioita ja pintoja tekemään niin helpottaa, pohtii Barry.

– Kyllä aikoinaan rakennettiin hyvin. Tässäkin talossa kaikki perusrakenteet ovat edelleenkin loistavassa kunnossa. Miehiä ei tarvitse komennella, he tietävät mitä tekevät.

Ruokiksella lähdemme Nodinin varastolle, jossa on myös työntekijöille ruokailutilat tarvittavine kodinkonei-neen ja suihku. Tallissa on lava-auto, kaksi pakua, trukki, teleskooppinosturi ja maansiirtokalustoa. Työkaluvarastossa on reilu määrä pienempää ja tuhdimpaa poraa, rälläkkää, nosto- ja kiilloitusve-hettä ja kaikkea tarvittavaa säälää ruuveis-ta ja nauloista lähtien.

– Varastossa on varmuudeksi kaiken-laista uutta laitetta, ettei poran tai sahan hajoessa tarvitse lähteä kaukaakin uutta hankkimaan, selvittää Nodino.

– Puuverstaasta pidän, jotta saan teh-tyä nopeasti vaikka tukirakenteita, veran-toja tai rappusia. Näin ei tarvitse käydä puusepän pakeilla, joilla on usein pitkät toimitusajat.

Melkein raunio

Nodinot hankkivat Chalautre-la-Gran-dessa sijaitsevan kotitalonsa vuonna 1997.

Entisen saksanpähkinäöljypuristamon rakennukset olivat todella huonossa kunnossa, osa lähes raunioina. Maata on noin 800 m² ja asuttavaa pinta-alaa on noin 150 m².

– Tämä on ollut mieheni ilta- ja viikonloppuprojekti. Hän on ylienergi-nen eikä voi olla hetkeäkään paikallaan, kertoo Valérie Nodino.

– Mieheni ideoi esimerkiksi tornin, monet tilaratkaisut ja kierreportaat. Minä olen hoitanut sisustuspuolen.

– Pitää myöntää, että olen itsepäinen ja haluan tehdä kaikki oman mieleni mukaan, myöntää Félicien Nodino.

– Tein sähkö- ja putkihommia lukuun ottamatta kaiken itse. Alkuperäisestä huonejasta oikeastaan vain keittiö on pysynyt paikoillaan. Olen sekoittanut vanhoja, moderneja ja luomumateriaaleja. Liki kaiken puutavaran, rakennelmia tukevia parruja myöten, otin vanhasta rakennuksesta tai olen kerännyt sieltä täältä, selvittää Félicien Nodino.

Talon tämänhetkiseen kuntoon saat-taminen vei noin kuusi vuotta. Pariskun-ta suunnittelee vielä piharakennuksiin reiluja uudistuksia.

– Tässä on minulle työmaata riittä-miin eläkepäiviksi, pohtii Nodino. ■

Yritys on toiminimi

Vuotuinen liikevaihto on noin 350 000-400 000 euroa. Työmaata koh-den keskiveloitus on Valérie Nodinin mukaan noin 40 000 euroa. Kuitenkin toiminimi Félicien Nodino tekee myös palveluluontoisia töitä, joista veloitus on alle 100 euroa. Viime vuosien merkittävimästä yksittäisestä työmaasta laskutettiin noin 200 000 euroa.

Veroja, sosiaaliturvamaksuja ja eri-laisia valtiolle ja kunnalle meneviä las-kuja Nodinin toiminimi maksaa kuu-kausittain yhteensä noin 4000 euroa.

Vuotuiset investoinnit ovat pieniä, valtaosaksi käsikoneiden ja laitteiden hankintoja. Viimeiset merkittävimmät investoinnit ovat olleet ajoneuvoja. Lisäksi jo toistakymmentä vuotta sitten on ostettu Manitou-teleskooppinosturi.

Nodinin töistä merkittävimmän osan liikevaihdosta tuovat vanhojen tai uudempien omakotitalojen täys-saneeraukset. Kakkosena ovat osakehuo-neistojen ja omakotitalojen sisätilojen täysremontit. Seuraavina ovat erilaisten ulkorakennusten, vajojen, autotallien ja katosten sekä terassien rakentami-nen tai kunnostaminen. Viimeisenä tulevat pienemmät työt, ikkunoiden ja ovien uusimiset, lattioiden hiomiset ja huone- tai huoneistokohtaiset maala-usurakat.

Viime vuoden ja tämän vuoden alun suurena ongelmana ovat olleet kurjat säät. Kevät ja alkukesä 2016 oli Suur-Pariisissa kaikkien aikojen satei-simmat. Merkittävä osa Suur-Pariisista julistettiin luononkatastrofiaalueeksi. Vettä tuli niin raivokkaasti liki joka päivä, että alavilla mailla pelloilla tulvi ja lukuisat kaupungit ja kylät olivat ai-nakin osittain veden vallassa. Useampi Nodinin työmaa myöhästyi pahasti. Tämä alkuvuoden pakkaskausi kesti yhtäjaksoisesti yli kolme viikkoa ja se on ani hrvinaista. Monet ulko- ja sisä-työt ovat olleet normaalia hankalam-pia, jopa mahdottomia.

Onko asiakas aina oikeassa?

Työmaakäytännöt muuttuvat ja laihalla mennään. Onko erikoisurakoitsijalla edes mahdollisuutta kaventaa organisaatioitaan ja estääkö pääurakoitsijan sopimus-toiminta muutokset?

Pääurakoitsijan oman työvoiman vähentäminen on kasvattanut erikoisurakoitsijoiden työkokonaisuutta. Hyvä näin. Pääurakoitsijan sopeuttamistoimet sukupolvenvaihdoksineen ovat kuitenkin samaan aikaan muuttaneet työmaakulttuuria luottavaisesta pikemminkin vastuuta rajaavaan suuntaan. Jälkimmäisessä epävarmuutta aiheuttavat rajapinnat ohjataan urakkasopimuksen osaksi.

Erikoisurakoitsijan edustaja tai työnjohtaja joutuu opettelemaan kokonaan uuden tavan toimia. Enää ei riitä sovitusta asioista kiinni pitäminen vaan mukaan tulee ennakoitua, epäkohtien etsimistä sekä reklamaatioiden läpikäyntiä.

Työmaalla tulee eteen tilanteita, joissa urakoitsija ei pääse aloittamaan työsuoritusta tai työmaa ilmoittaa töiden aloittamisen siirrosta. Asioista sovitaan edelleen lähes aina ensin suullisesti ja jos ei kirjallista sopimusta kuulu, tulisi erikoisurakoitsijan lähettää asiansa turvatakseen suullisesti sovitut asiat sähköpostilla vahvistettaviksi. Edellinen johtaa usein riitatilanteeseen työmaalla olevan pääurakoitsijan edustajan ”unohtaessa” lausumansa. Vähänkin epäselvissä asioissa tilaaja on oikeassa.

Pääurakoitsijan organisaation ohentussa joutuu erikoisurakoitsija lisäämään oman organisaationsa ammattitaitoa saamatta siitä korvausta. Pääurakoitsijalle kuuluvat asiat hoidetaan oman työn ohella. Nykyisin tulee laadukkaan työsuorituksen lisäksi puuttua mestaan liittyviin epäkohtiin, reklamaatioihin, reklamointiin, työmaakokouksiin työntekijöiden kanssa, tilaajan aikataulujen laatimiseen sekä lopuksi riitojen ratkaisemiseen lakimiehen avustuksella. Mihin hävisi se sopuisa suoritus?

Rakennusteollisuus RT ry:n hallitus on hyväksynyt sisäiset urakoinnin pelisäännöt vuonna 2005. Pintatoimiala pyysi RT:n hallitukselle 27.10.2016 lähettämässään

kirjeessä Rakennusteollisuutta muistutamaan jäsenliittoja ja -yrityksiä pelisääntöjen merkityksestä ja sisällöstä. Pelisääntöjä noudattamalla vaikutetaan positiivisesti koko rakentamisen arvoketjuun. Toivomme pelisääntöjen uudistustyön selkeyttävän työmaiden tilannetta ja tuovan arvostusta kaikkien työsuoritusten tekijöille.

Pelisääntötyöryhmän työskentelyn tuloksena vuonna 2004 esiteltiin alla oleva julkilausuma:

YLEISET PERIAATTEET

- 1 Arvosta sopimuslupaa
- 2 Hoida asiat yleisten sopimusehtojen sekä lain edellyttämällä tavalla
- 3 Noudata hyvää rakennuttamis- ja urakointitapaa niin, että saavutetaan laadukas työn tulos kustannustehokkaasti
- 4 Noudata rehellistä yritystoimintaa yhteiskunnallisen hyvinvoinnin turvaajana sekä yrityksen olemassaololle riittävän katteen luojana
- 5 Sisäistä yhteistoiminnan ja palvelun merkitys laatu- ja kustannustekijänä
- 6 Korosta ammattitaitoa työsuorituksissa
- 7 Vastaanota toisen työsuoritus valmiina ja luovuta oma työsuorituksesi valmiina
- 8 Kiinnitä huomiota erityisesti työturvallisuuteen
- 9 Noudata yhteisesti sovittua aikataulua

Jari Lahtinen

Kirjoittaja toimii Lattian- ja seinänpäällysteliitto ry:n asiamiehenä.

Liikaa

Sopiva määrä stressiä potkii mukavasti persuuksille. Liika on kuitenkin liikaa.

Saatanan tunari! Tunareita riittää työpaikalla, liikenteessä ja kotona. Töissä hommat eivät etene, tie täytyy hitureista ja perheen ruokakaupavastaava on unohtanut ostaa olutta. Mikä ihmisiä nykyään oikein vaivaa?

– Nyt vaiva taitaa olla ihmettelijällä itsellään, ja vaivan syynä voi olla stressi, työterveyspsykologi **Ari Kangas** Lääkärikeskus Dextrasta vastaa.

Stressaantuneella pinna lyhenee ja päreet palavat entistä herkemmin, tai kuten terveystieteen ammattilaiset asian ilmaisevat: ärsytyskynnys laskee. Ja kun ärsytyskynnys laskee, ihmisestä tulee ikävä ihminen ja läheiset kärsivät. Usein muut myös huomaavat stressin siihen sairastunutta aiemmin. Kotiväki havahtuu läheisensä heikkoon henkiseen jaksamiseen yleensä muuta ympäristöä varhemmin, sillä alkuun stressaantunut jaksaa ponnistella töissä, mutta voimia läheisiin ihmissuhteisiin ei tahdo riittää. Monesti stressaantunut vetäytyykin omiin oloihinsa ja ennen tärkeät asiat, kuten toisen läsnäolo ja kuulumiset, seksi ja yhteiset suunnitelmat lakkaavat kiinnostamasta.

Keskittymisvaikeudet, saamattomuus, muistamattomuus, painon muutokset ja katkonainen uni saattavat myös kertoa stressistä. Kun voimavarat ovat vähissä, elimistö alkaa laittaa hanttiin.

– Stressi on välillisesti syypää moneen kehon vaivaan, kuten selkä- tai pääkipuun tai sydämen rytmihäiriöihin. Joskus se kaataa stressaantuneen petiin pukkaamalla päälle flunssan. Näin toimiessaan kroppa voi olla kantajaansa viisaampi, ja koettaa estää tätä uupumusta pahemmin.

Stressiä nyt, vaikeuksia vanhuksena

Vaikka stressaantunut ihminen ei huo-

painetta?

maisi oireitaan, ei hän välttämättä ole tyhmä, vaan inhimillinen. Stressin tehtävänä on ohjata ihmistä keskittymään, ja se sujuu sulkemalla muut asiat mielestä. Tällöin ajatukset voivat olla niin tiukasti työssä, että stressi jää tunnistamatta. Näin käy erityisesti silloin, kun projektien väliin ei jää aikaa elpyä, jolloin ihminen monesti tottuu stressin merkkeihin ja alkaa pitää tilaa normaalina.

– Omaa stressitasoa voi kartoittaa kysymällä itseltään, tekeekö asioita omasta halusta vai pakosta. Pakkojen suuri määrä ja tunne niiden olemassa olosta viittaavat stressiin ja stressaantuneisuuteen. Apuna tilanteen kartoituksessa voi tarkastella aamusykyä tai käyttää sykevälivaihtelumittausta, jota voi tiedustella työterveyshuollosta, kertoo Kangas.

Psykologin vinkeistä kannattaa ottaa vaari, sillä stressi ei haittaa elämää vain tässä ja nyt. Se lisää tutkitusti muun muassa masennuksen, sydänsairauksien ja kakkostyyppin diabeteksen riskiä. Lisäksi se voi tehdä vanhuudesta ankean: Muutaman vuoden takaisen suomalais-tutkimuksen mukaan runsaasti työstressiä kokeneilla on vanhuudessa merkittävästi muita huonompi toimintakyky ja enemmän liikkumisvaikeuksia. Heillä on hankaluuksia esimerkiksi puhelimien käytössä, raha-asioiden hoidossa ja kotitöissä.

Kun aika on kortilla

Oman alan miesvaltaisuus voi lisätä henkisiä paineita, sillä moni mies ei nykyäänkään pysty puhumaan vaikeuksistaan avoimesti. Se kuitenkin kannattaisi. Jotta stressiin voi puuttua, se tulee tunnistaa ja tunnustaa.

– Väsyneen ihmisen päässä ei pyöri juuri muuta kuin että hänen on pakko jaksaa. Mutta onko? Kangas kehottaa kyseenalaistamaan ajatuksen.

Mitä tapahtuu, jos hölläisin vähän? Vaikka aikaa työhön menisi vähemmän, näkyisikö se työn tuloksessa?

– Usein päinvastoin, työn tehokkuus ja jälki saattaisi parantua, ihmisuhteista puhumattakaan, työterveyspsykologi toteaa.

Monesti iso osa stressistä on itse aiheutettua, liian suurten haasteiden vastaanottamisen tai omimisen seurausta. Ne saavat alkunsa tilanteista, joissa työn tavoitteet ja resurssit eivät kohtaa ja jotka eivät ratkea totutuilla keinoilla. Esimer-

kiksi turhan tiukat aikataulut ja huonon töiden suunnittelu keräävät pannuun painetta, samoin itselle ja omalle työlle asetetut kovat vaatimukset.

Koska aikatauluihin ei todellakaan ole aina mahdollista vaikuttaa, kannattaa vaikuttaa siihen, mihin pystyy eli omaan ajatteluun ja toimintaan.

– Stressioireet ovat usein merkki siitä, että työstressiä on liikaa. Sitä on liikaa silloin, kun työajan ulkopuolinen vapaa-aika ei riitä siitä palautumiseen. Kyse ei monestikaan ole palautumiseen käytettyä ajan vähydestä, vaan sen laadusta.

Hengitä aivoille lepoa

Lasi tai kaksi, pullollinenkin on tuttu ja käytetty palautumiskeino, sillä pieni humala rentouttaa ja voi helpottaa nukahtamista. Se heikentää kuitenkin unen laatua, ja huonolaatuinen uni ei virkistä. Pidemmän päälle alkoholi yleensä lisää stressiä ja ahdistuneisuutta. Liikunta toimii usein päinvastoin. Jotta se ei häiritسی unta, rankan liikunnan ja nukkumaanmenon väliin kannattaa jättää muutama tunti aikaa.

– Kovin stressaantuneen saattaa olla hyvä vaihtaa rankka treeni vaikka kävelylenkkiin, rauhalliseen uintiin tai venyttelyyn.

Vapaa-ajan lisäksi palautumistaukoja tarvitaan pitkin työpäivää. Lyhyet nokoset ovat hyvä, tosin joskus toteuttamisen kannalta liian hankala tapa lepuuttaa aivoja kesken työpäivän. Samansuuntaiseen olotilaan pääsee toisellakin tapaa.

– Tietoinen, salliva läsnäolo eli mindfulness on huomion kiinnittämistä nykyhetkeen, yksinkertaisimmillaan vaikka keskittymistä omaan hengitykseen.

Hetkeen keskittyminen vähentää ajatusten turhaa ja haitallista karkailua ja jumeja sekä lisää mielen ja sitä kautta stressin hallintaa. Yrityksmaailmassa menetelmä on monissa paikoissa käytössä – syystäkin. On todettu, että läsnäolon taitoa parantavat harjoitukset saavat mielessä, kehossa, sydämessä ja aivoissa aikaan hyviä muutoksia. Ne esimerkiksi rauhoittavat stressaavissa tilanteissa aktivoituvan sympaattisen hermoston toimintaa. Harjoituksia löytää helposti netistä. ■

Stressi ei kuulu sanavarastooni

”Epäselvät ja roikkumaan jäävät asiat kuormittavat minua henkisesti – tai stressaavat, kuten joku toinen sanoisi. Minusta stressi on sanana niin kielteinen ja ahdistava, etten halua käyttää sitä. Se levittää negatiivisuutta, ja samasta syystä en kerro alaisilleni, jos välillä väsyn. Kielteisyydellä ja stressillä on tapana tarttua.

Kynä ja ruutupaperi ovat perinteinen, minulla toimiva keino katkaista kasautuvien töiden lista. Kun työ on tehty, viivaan sen listalta yli. Lyhenevän listan näkeminen laskee kummasti kierroksia. Listalle pitäisi vain varata säännöllisesti aikaa eikä tehdä sitä sitten, kun on jo hätä.

Eräs tapa estää tekemättömien töiden listan venyminen on etätyö. Kun töissä on hektistä, nappaan kuvat kainaloon ja hoidan urakkalaskennan kotona keittiöpöydän ääressä. Kun muu perhe on tällöin poissa, saan muutamassa tunnissa paljon aikaiseksi.

Olen yrittäjä, mutta myös äiti. Perhe-elämä estää tehokkaasti liian työkuormituksen. Kun olen kotona lasteni kanssa, keskityn heihin ja heidän tarpeisiinsa. Sama pätee päinvastoin: jos minun pitää hoitaa kesken työpäivän jokin lapsiin liittyvä asia, he saavat muistuttaa minua siitä tekstiviestillä, tai unohdan sen. Uskon, että yhden roolin hoitaminen kerralla auttaa jaksamaan.

Aiemmin matkustin kolmen kuukauden välein maailmalle viikoksi. Koin, etten muuten voinut irtautua töistä kunnolla. Nyt reissut ovat vähentyneet. Olen ehkä oppinut pitämään itsestäni entistä paremmin huolta, mikä on tässä iässä välttämätöntä. Kukaan ei jaksa kaikkea eikä ikuisesti.”

KUKA?

- Alice Sacklén, 45 v
- Toimitusjohtaja, maalarin perustutkinto Maalaamo MTW Oy, Helsinki
- Työllistää yhdessä yhtiökumppaninsa kanssa 30 henkeä
- Maalaamo MTW Oy:n liikevaihto v. 2016 3 milj. euroa

Virastojen toiminta hämmentää Helsingiä

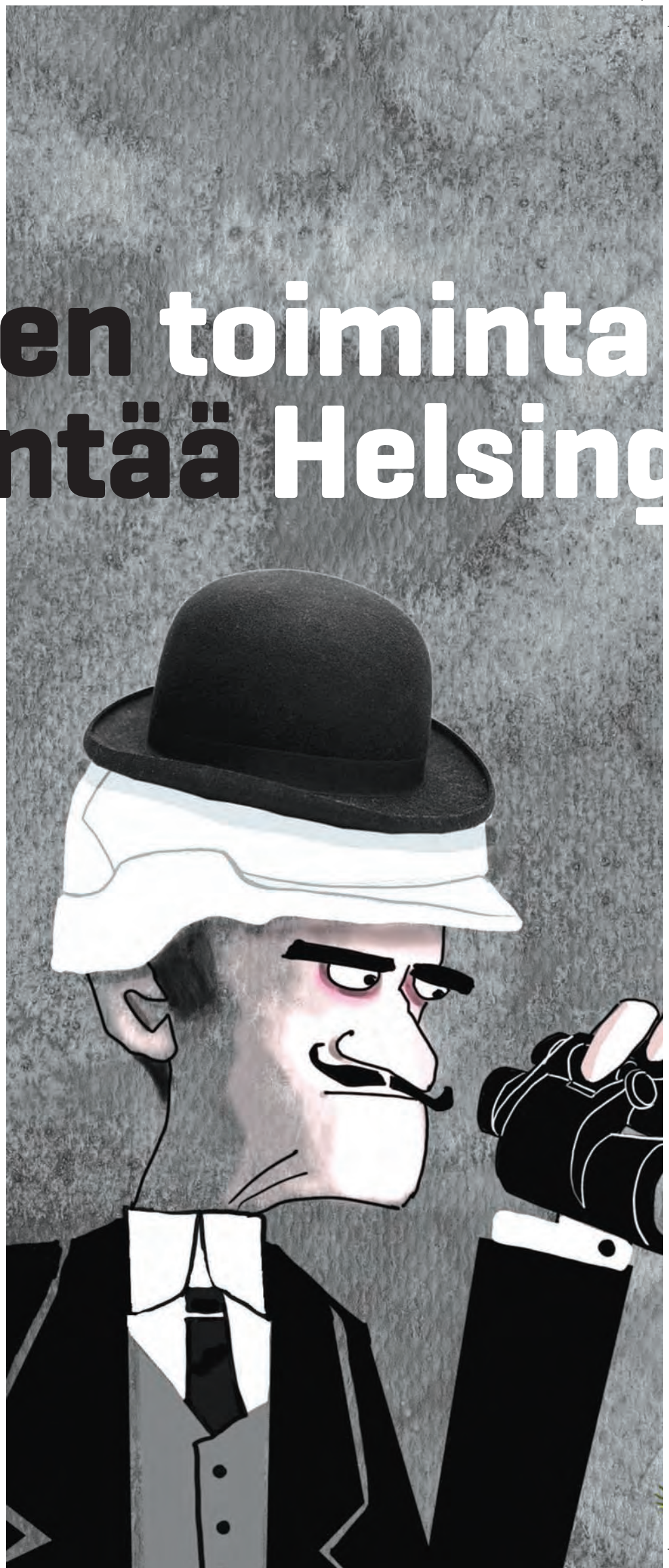
Urakoitsijoiden keskuudessa kiertää huhuja Helsingin rakennusviraston ja rakennusvalvontaviraston tarkastajien poukkoilevasta toiminnasta. Helsingin maalarimestariyhdistys on omassa selvityspyynnössään ilmaissut huolen viranomaisten ratkaisujen sattumanvaraisuudesta ja epätasapuolisuudesta.

Tarkastaja ei suostunut puhelimesta kertomaan urakoitsijalle ohjeita hakemuksen täyttöön, vaan käski tätä lukemaan asetustekstit. Lopulta tarkastaja suostui lähettämään ohjeet sähköpostitse, mutta urakoitsijalle saapunut sähköposti ei sitten liittynytkään koko asiaan.

Toinen tarkastaja kävi tutkimassa asfaltointityömaata useita kertoja mutta vasta työn valmistuttua sanoi, että se oli tehty väärin, ja määräsi urakoitsijaa uusimaan koko asfaltoinnin. Silti toisella urakoitsijalla oli samoihin aikoihin vastaavanlainen työmaa, jonka tarkastaja ei kuitenkaan vaatinut asfaltoinnin uusimista.

Rakennuskohteessa piti lastata kuorma myös yöaikaan, mikä herätti asukkaiden huolen liiallisesta melusta. Sekä poliisi että ympäristövirastokin ehdivät jo arvioida, että melua ei aiheutunut liikaa, mutta tarkastaja yritti silti saada kollegoitte tekemään uusintatarkastuksen.

Rakennustyön päätyttyä hissien osia oli jäänyt talon eteen yhdeksi päiväksi katuvuokra-ajan jo päätyttyä. Tarkastaja

gissä

”On tullut sitäkin palautetta, joo”

määräsi välittömästi 500 euron tarkastusmaksun.

Joku ulkopuolinen oli yöllä käynyt kaatamassa työmaan liikennemerkin. Tarkastaja määräsi tarkastusmaksun urakoitsijalle, ennen kuin tämä oli edes ehtinyt paikalle huomaamaan koko asiaa. Osa tarkastajista edellyttää kaikilta parvekekaiteilta C-merkintää, osa ei. Yksityisen urakoitsijan työmaalta on edellytetty tiukempia suojauksia kuin lähellä olevalta kaupungin omalta Staran työmaalta.

Tällaisia huhuja Väri ja Pinnan toimitukselle on kantautunut Helsingin rakennusviraston ja rakennusvalvontaviraston toiminnasta. Joidenkin urakoitsijoiden mielestä lupaosastojen ja tarkastajien kohdalla päätökset voivat riippua suuresti siitä, kenen henkilön ovella asioi.

Osa urakoitsijoiden keskuudessa kiertävistä tarinoista on vieläkin hurjempia. Etenkin eräästä rakennusvalvontaviraston tarkastajasta kiertää huhuja, joiden mukaan hän tietoisesti kohtelisi yksityisiä urakoitsijoita tiukemmin kuin kaupungin omia toimijoita tai yksityishenkilöitä. Hänen myös väitetään jopa pyrkivän tahallaan kostamaan hankaliksi kokemilleen toimijoille.

”Normaalialta viranomaiskäytäntöä”

Rakennusvalvontaviraston rakenneyksikön esimies, vs. rakenneyksikön päällikkö Aimo Nousiainen pitää huhuja perusteettomina ja sanoo tarkastajien toimivan tasapuolisesti kaikkia kohtaan. Varsinkaan lopussa mainittua kritiikkiä yksittäisestä tarkastajasta hän kiistää kuullessaan koskaan aiemmin.

– Mehän tehdään muutaman vuoden välein asiakaskyselyjä, ja kyllä niiden kautta tulevat palautteet ovat valtaosin positiivisia. Siellä on äärimmäisen vähän mitään negatiiviseen suuntaan meneviä, Nousiainen sanoo.

Nousiainen huomauttaa, että yhteisistä toimintatavoista keskustellaan virastossa säännöllisesti viikoittaisissa

”Totta kai ne urakoitsijat ruikuttavat joka asiasta, mitä rakennusvalvonta määrää, se on päivänselvä asia.”

yk-sikkö- ja tiimipalaveriissa. Jos joku kokee tullessa viraston edustajan puolesta asiattomasti kohdelluksi, Nousiainen kehoittaa tätä jättämään virallisen valituksen.

– Asianosaisella on aina mahdollisuus tehdä viranhaltijapäätöksistämme oikaisuvaatimus, jotka sitten rakennuslautakunta käsittelee. Tämä on ihan normaali viranomaiskäytäntö, Nousiainen huomauttaa.

Nousiainen mukaan valituksia rakennusvalvontaviraston tarkastajista heille ei kuitenkaan juuri tule. Lupapäätöksistään virasto saa hänen mukaansa vuosittain viidestätoista neljäänkymmeneä oikaisuvaatimusta, mutta kenttätarkastajan toiminnasta tulee oikaisuvaatimuksia vain ”ihan yksittäiskappaleita”.

Rakennusvalvontaviraston tarkastaja, jota kuulluissa huhuissa on kuvattu selvästi muita tarkastajia hankalammaksi ja vaativammaksi, pitää myös puheita perättöminä sekä väitteiltään että tulkinnoiltaan. Hän sanoo puuttuneensa mainittuihin asioihin esimerkiksi työturvallisuusvaatimusten vuoksi tai urakkakohteen rakennuksen asukkaan yhteydenotosta.

– Totta kai ne urakoitsijat ruikuttavat joka asiasta, mitä rakennusvalvonta määrää, se on päivänselvä asia. Kyllähän sinäkin ruikutat siitä, jos poliisi antaa sinulle sakot ajettuasi ylinopeutta, vaikka oletkin tehnyt väärin. Tämähän on joka päiväistä leipää meille, tarkastaja sanoo.

– Miksi urakoitsijat valittaa? Siksi kun ne on rikkoneet lakia.

Vastuu ja vapaus

Rakennusviraston Petri Ojala toimi alu-eidenvälontapäällikkönä, kun Helsingin maalarimestariyhdistys jätti selvitys-

pyyntönsä viraston toiminnasta toissa keväänä. Hänen mukaansa HMMY:n selvityspyynnössä esitetty kritiikki aitauslupien myöntämisen sattumanvaraisuudesta ja epätasapuolisuudesta ei ollut täysin tavatonta.

– On tullut sitäkin palautetta, joo. Henkilökohtaisia vivahteita saattaa kuulemma näkyä meidän päätöksissä, ja luvanhakija kokee, että häntä on kohdeltu epätasa-arvoisesti tai epäasiallisesti tai jokin asia on jätetty huomioimatta, Ojala sanoo.

Hänen mukaansa palautteiden taustalla vallitsee väärinkäsityksiä, koska tapauskohtaisen harkinnan perustelut eivät aina näy asiakkaalle niin selvästi.

Sitä, että olisi merkittävää, kenen ovesta asiakas menee sisään, Ojala ei täysin kiistä.

– Kukaanhan ei ole kuuntelemassa, mitä ihmiset keskustelelevat keskenään. En pysty ottamaan siihen sisältöön kantaa enkä pysty sanomaan, että se on aina juuri näin.

– Meidän ihmisillä vastuu ja vapaus kulkevat käsi kädessä. Toki heitä sitoo työsopimus siihen, että he toteuttavat kaupungin valitsemaa linjaa eivätkä keksi omia tarinoita tai ohjeista ketään tarkoituksella väärin. Luotamme siihen, että työntekijämme toimivat näiden määräysten mukaisesti.

Reklamaatiot auttavat

Petri Ojalan mukaan rakennusvirastolla on moniportainen sisäinen seurantalajärjestelmä. Lisäksi, mikäli työn laadulle asetettuja tavoitteita jää saavuttamatta, se laskee työntekijöille maksettavaa tulosperusteista palkkaa. Myös näitä seurannan mittareita kehitetään jatkuvasti.

– Mitä me olemme omaa toimintaamme seuranneet, niin onhan sekin totta, että meillä työnjohto joutuu puuttumaan työntekijöiden työhön arjessa ja kysymään heiltä asioita. Joskus se johtuu meille tulleeesta reklamaatiosta. Sen kautta saatetaan havaita, että ehkä meidän toiminta ei olekaan ollut virallisten määräysten mukaista ja siinä on ollut tarkennettavaa.

Yleisimmät rakennusviraston saamat oikaisuvaatimukset liittyvät maksuihin, jotka on määrätty laiminlyödyistä työmaan aloituksen tai valmistumisen ilmoittamisesta tai lisäaikahakemuksen unohtumisesta.

– Mutta ei voida lähteä siitä, että yhden päivän viivästyksestä tulee aina viidensadan euron laiminlyöntimaksu. Se täytyy suhteuttaa siihen, missä tilanne on tapahtunut ja miten suurta haittaa siitä on aiheutunut. Pitää löytää siihen yhtenäinen tapa, joka kestää myös vertailun muihin vastaaviin tilanteisiin.

– Maksuun vaikuttaa myös se, paljonko meidän on täytynyt käyttää asian selvittelyyn aikaa. Kuinka monta kertaa siitä on huomautettu ja onko kyseiselle urakoitsijalle tai hankkeeseen ryhtyvälle tullut aiemmin vastaavia tilanteita? Se kokonaisuus täytyy ottaa huomioon.

Ojalan mukaan kertomus, että kaatuneesta liikennemerkistä olisi suoraan määrätty tarkastusmaksu, kuulostaa omituiselta.

– Lähtökohtana on, että työmaan täytyy vastata työmaa-aidoista, liikenteenohjauslaitteistaan ja kaikesta työskentelyyn liittyvästä 24/7. Pitäköön siellä sitten vaikka koko ajan valvoja paikan päällä. Mutta kuulostaa vähän hölmöltä, jos heti ensimmäisestä kerrasta, kun taulu kaatuu, on lätkäisty 500 euron sakko. Enemmänkin uskon, että on vain kehoitettu tukemaan se paremmin, Ojala arvelee.

HMMY:n selvityspyynnössä arvioitiin, että rakennusvirasto kohtelee yksityisiä urakoitsijoita tiukemmin kuin kaupungin omia toimijoita kuten Staraa. Ojalan mukaan tämä ei pidä paikkaansa. Kaupunki ei voi määrätä tarkastusmaksuja kaupungin omaa hanketta urakoivalle urakoitsijalle, mutta kyllä korjauskehottuksiakin on Staralle silti lähetetty Ojalan mukaan viimeisen vuoden aikana

”kymmenkunta”.

– Kaikilta vaaditaan samat määräykset ja toimenpiteet. Joku voi kuitenkin noudattaa niitä vähän tarkemmin ja joku vähän heikommin. Meidän haasteena tässä on, että kaikki eivät niitä aina noudata. Viestimme perille meneminen rakentamisen ketjussa vie joskus oman aikansa, Ojala sanoo. ■

Selvityspyynnön käsittely kesti kaksi vuotta!

Helsingin Maalarimestariyhdistyksen keväällä 2015 jättämä selvityspyynnö on mahdollisesti viimein käsitelty ja tulossa HMMY:lle. Yhdistys jätti selvityspyynnön rakennusviraston toiminnasta yleisten töiden lautakunnalle maaliskuussa 2015. Lautakunta siirsi asian rakennusviraston vastattavaksi, ja sen vastausta on nyt odoteltu yli vuoden.

HMMY:n sihteeri **Tuija Laaksonen** kertoo olleensa viime kesänä yhteydessä virastoon, jolloin silloin selvitys oli luvattu käsitellä pikaisesti.

Rakennusvirastossa asian ohjaajana toimiva **Petri Ojala** sanoo viivästyksen johtuneen tietoteknisistä haasteista. Kun viraston tehtävänkuvia on uusittu, HMMY:n selvitys oli onnistunut jäämään roikkumaan asiakirjajärjestelmään ”jonoon” sillä lailla, että sitä ei ollut huomattu. Haastattelussa hän sanoo heidän huomanneen ongelman juuri haastattelupäivän aamuna. Viikkoa myöhemmin hän kertoo laittaneensa asian eteenpäin lakimiehen vastattavaksi, ja vastauksen saapuvan HMMY:lle lähipäivinä.

Selvityspyynnössä HMMY kiinnittää huomiota kahteen kohtaan. Ensimmäisessä se mainitsee tapauksen, jossa katutarkastaja oli määrännyt 500 euron seuraamusmaksun työmaan luvattomasta aloittamisesta urakoitsijalle, jolla tosiasia

oli ollut voimassa oleva aitauslupa. Virheellinen päätös tosin oikaistiin myöhemmin. Toisessa tapauksessa HMMY arvostelee kohtuuttomaksi sitä, että urakoitsijalle oli määrätty 500 euron sopimussakko siitä, että työmaan lopetuksen jälkeen siirtolava ja nostin olivat jääneet häneltä katualueelle yhdeksi päiväksi liikaa.

Yleisesti HMMY pyrki selvityspyynnöllään kiinnittämään huomiota siihen, että sen mielestä rakennusviraston aitauslupien on liian sattumanvaraista ja osin epätasapuolista eikä edusta HMMY:n mielestä viranomaisilta vaadittavaa hyvää hallintokäytäntöä.

HMMY myös mainitsi selvityspyynnössä sen tiedossa olevan, että Helsingin kaupungin omilta toimijoilta kuten Staralta ei edellytetä samoja liikennejärjestelyjä varoittavine merkkeineen kuin yksityisiltä toimijoilta. HMMY liitti selvityspyynnössä valokuvia, jotka esittivät kahta kaupungin omaa työmaata ilman kaikkia tarvittavia merkkejä ja opasteita.

– Tuntuu kohtuuttomalta, että samaan aikaan, kun kaupungin omilta toimijoilta ei vaadita ehtojen noudattamista, rangaistaan yksityisiä toimijoita pikkumaisella tavalla vähäisistä virheistä, selvityspyynnössä todetaan.

VEIKKA
S

VEIKKA

Hae heti apua verotarkastukseen

Yrityksen verotarkastus voi sattua minkä tahansa yrityksen kohdalle.

Verotarkastuksen aloittaminen voi perustua toimialaan, riskiperusteiseen arvonlisäverovalvontaan, veropakoon, sähköiseen kauppaan, käteistoimialaan, uusiin yrityksiin, ilmoituskäyttäytymiseen, vertailutietotarpeeseen tai vaikkapa ilmiantoon.

Verotarkastukseen kannattaa hakea ajoissa apua. Mieluiten heti kun tarkastuksesta on ilmoitettu.

Verohallinto on tehostanut toimintaansa verotarkastuksessa viime vuosina. Tämä tuntuu aiheuttaneen myös ylilyöntejä verottajan puolelta. Erään pienyrityksen verotarkastuksessa tehtiin useita jälkiveroesityksiä, joista yrityksen omilla toimilla poistettiin neljä. Alustava verotarkastuskertomus oli sekava ja jälkiveroesityksiä ei oltu perusteltu.

Omistajayrittäjällä oli suuri työ saada verotarkastuksen perusteella tehtyjä jälkiverotusesityksiä oikaistua. Työhön meni aikaa, hermoja ja resursseja. Oikaisuin omistajayrittäjä sai oikeutta useissa tapauksissa, ja jotkin esityksistä vietiin aina hallinto-oikeuden käsittelyyn asti. Kyseessä oli yksittäinen tapaus, jonka perusteella ei voi tehdä yleistystä kaikkeen verotarkastustoimintaan. Tapaus olisi voinut mennä myös toisella tavalla, mikäli yritys olisi saanut apua heti verotarkastuksen alussa.

Joissain tapauksissa yrittäjän näkökulmasta näyttää kuitenkin siltä, että jälkiveroehdotuksia pyritään tekemään mahdollisimman paljon ja katsomaan menevätkö esitykset läpi.

– Erityisesti omistajayrittäjän ja yrityksen väliset kaupat ja muut liiketoimet katsotaan läpi tiheän kamman kanssa. Verottaja haluaa tarkastaa, onko omis-

tajayrittäjä esimerkiksi käyttänyt liian alhaista arvoa hankkiessaan yrityksen varallisuutta tai vaikkapa liian korkeaa arvoa myydessään oman auton omistamalleen yritykselle, sanoo veroasiantuntija ja asianajaja Anssi Mäki.

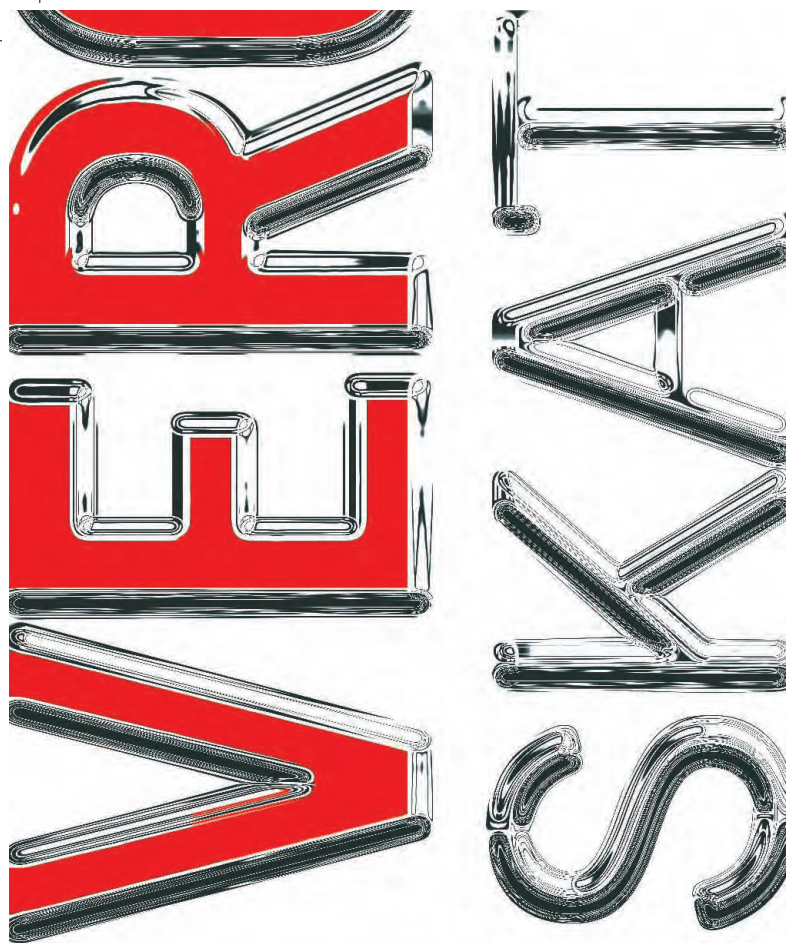
Toinen näkemys

Verohallinnon yritysverotusyksikön valvontapäällikkö Jarkko Orjala torjuu ajatuksen siitä, että verohallinto tehtailisi jälkiveroehdotuksia löyhin perustein.

– Tästä kertoo sekä se, että esityksiä kumotaan harvoin omassa hallinnossamme että hallinto-oikeudessa. Pienten ja keskisuurten yritysten verotarkastus-

HANKI APU AJOISSA

- 1 Hanki ajoissa ammattiapua
- 2 Apu ajoissa maksaa itsensä yleensä takaisin
- 3 Keskity olennaiseen, älä keskity lillukanvarsiin
- 4 Mikäli turvaudut asiantuntija-apuun, luota asiantuntijaan
- 5 Keskity energiasi alkumetreille, ei jälkiveroalitusvaiheisiin

”Mitä pidemmälle tarkastus-, päätös- ja oikaisuprosessia edetään, sitä vaikeampaa yrittäjällä on saada läpi omia korjauksiaan jälkiveroehdotuksiin.”

sista kertyneet verot ovat pysyneet viime vuosina kutakuinkin ennallaan, sanoo Orjala.

Orjalan mukaan tarkastusten määrää on viime vuosina lisätty jonkin verran. Samaan aikaan tarkasteltavat ajanjakso-ot ovat lyhentyneet: yleensä vuoteen, joissain tapauksissa kuukausiin. Verotarkastukset pyritään kohdistamaan niin, että valitut kohteet ja toimeenpiteet ovat järkeviä suhteessa ajankäyttöön.

Yritysten näkökulmasta tiettyjä ongelmia saattaa aiheuttaa myös verottajan viime vuosien aikana toteuttama työjärjestelyjen muutos. Verotarkastuksen tekee lähialueen yksikkö. Tämän jälkeen yritys antaa jälkiverotusesitykseen vastineen, mutta päätös lisäveroista tehdään missä päin Suomea tahansa. Verottaja on muuttunut yrittäjälle kasvottomaksi, eikä heidän puoleltaan käytännössä ole ketään kenen kanssa istua samaan pöytään.

– Koko prosessi hoituu kirjallisesti. Kirjallinen menettely takaa asioiden lainmukaisen käsittelyn, mutta vaikeimmissa ja tulkinnallisimmista tapauksista olisi yrittäjän edun mukaista saada käydä keskustelua myös verottajan edustajan kanssa.

Muutoksia tulossa

Orjalan mukaan osalla verotarkastajista olisi parennettavaa toimintatavoissa tämän asian suhteen. Kasvokkaisen neuvottelun pitää hänen mukaansa olla mahdollista joka vaiheessa.

– Olemme pyrkinet entistä enemmän korostamaan yhteistyön merkitystä henkilökuntamme koulutuksessa. Kun asiat saadaan selvitettyä heti alun tarkastusvaiheessa, aikaa kuluu vähemmän turhaan paperityöhön jälkepäin molemmilta osapuolilta, sanoo Orjala.

Hänen mukaansa myös verotarkastuskäsittelyyn on tulossa tänä vuonna muutoksia. Verojen määrääminen siirtyy vaiheittain kokonaan verotarkastukselle. Koko veroprosessi hoidetaan siis läpi

samassa yksikössä, jonka kanssa yrittäjät voivat olla tekemisissä koko ajan.

Alkuvaiheessa helppoa

Lakimies Mäki auttaa veroasioissa pääasiassa pieniä ja keskisuuria muutaman omistajan yrityksiä ja omistajayrittäjiä, joissa on useimmiten 10-40 työntekijää. Verohallinnossa verotarkastajana itsekin työskennellyt Mäki näkee itsensä ikään kuin sovittelijana kahden tahon välillä ja pyrkii takaamaan oikeidenmukaisuuden toteutumista yrityksen kannalta. Verohallinnon suuntaan hän pyrkii edistämään yrityksen oikeussuojaa sekä ehkäisemään kohtuuttomuuksia. Omistajayrittäjää hän auttaa verolain tulkintojen suomen- tamisessa, jotta turhalta työltä välttyttäisiin.

– Neuvon yrityksiä palkkaamaan jonkin ulkopuolisen tahon, olkoonkin se sitten kirjanpitäjä, tilintarkastaja tai veroasiantuntija heti, kun tieto tarkastuksesta tulee. Tarkastuksen alkuvaiheessa asioihin on vielä helppo vaikuttaa ennen kuin asiat lähtevät menemään mahdollisesti väärille raiteille, ja ajaututaan pahimmillaan vuosien valituskierteeseen, toteaa Mäki.

Hän korostaa, että mitä pidemmälle tarkastus-, päätös- ja oikaisuprosessia edetään, sitä vaikeampaa yrittäjällä on

NÄITÄ SYYNÄTÄÄN

Verottajan mielenkiinnonkohteita verotarkastuksissa

1. Yksityisluontoinen kulutus
2. Edustusjärjestelyt
3. Autot
4. Matkakustannukset ja luontoisedut
5. Vähennyskelvottomat menot

saada läpi omia korjauksiaan jälki-veroehdotuksiin.

Tunne mukana

Yrittäjällä voi olla tarkastuksissa mukana turhankin paljon tunnetta, kun kyse on omasta yrityksestä, jossa velvoitteet katsotaan hoidetun parhaansa mukaan. Tämä on Mäen mukaan ymmärrettävää, mutta se voi johtaa siihen, että aikaa kulutetaan turhan pienistä asioista riitelemiseen, kun voitaisiin keskittyä taloudellisesti merkittävimpiin asioihin.

Mäen mukaan verohallinnon työntekijät hoitavat työnsä pääsääntöisesti hyvin ammattimaisesti. Toisinaan ammattitaito vaihtelee ja se on Mäen mukaan aivan ymmärrettävää. On otettava huomioon, että verotus perustuu lakipykäliin. Suurimmalla osalla verohallinnon työntekijöistä on taas kaupallinen koulutus.

Mäki muistuttaa yrittäjiä vielä hyvän kirjanpidon merkityksestä. Huonosti hoidettu ja puutteellinen kirjanpito voi pahimmillaan viedä yrityksen vararikoon ja aiheuttaa odottamattomia jälkiveroseurauksia. Se saattaa siis kostautua verotarkastuksessa, mutta myös muissa liiketoiminnallisissa tilanteissa.

Dokumentit talteen

Verohallinnon valvontapäällikkö Orjalan mukaan rakennuslalla kannattaa kiinnittää huomiota erityisesti asioiden dokumentointiin ja siihen, että tehdään kirjalliset sopimukset yhteistyökumppaneiden kanssa, koska urakoiden ketjutukset voivat olla pitkiä. Samoin työntekijöiden sopimuksien pitää olla kunnossa. Myös työnseuranta

eli kuka on työskennellyt milläkin työmaalla ja kuinka paljon, kannattaa kirjata ylös.

Verotarkastus ei ole välttämättä huono juttu, Mäki lohduttaa yrittäjiä. Parhaassa tapauksessa sen seurauksena voi saada veronpalautustakin. Esimerkiksi yrityksen vuosia jatkama virheellinen arvonlisäverokäsittely voidaan havaita verotarkastuksessa. Verotarkastusten perusteella palautetaan vuosittain aiheettomasti maksettujen verojen noin 10-15 prosenttia verotarkastuksissa maksuunpantavaksi esitetyistä euromäärästä.

– Verotus, kuten muutkin elämänaalueet, ovat yhteispeliä. Verottajan kanssa pitää voida uskaltaa keskustella. Hyvin usein tämä on

Veroasiantuntija ja lakimies Anssi Mäki auttaa yrityksiä verotarkastuksissa. Hänen mukaansa tarkastuksessa alkuvaiheessa yrityksen on vielä helppo selvittää asioita verottajan kanssa, ettei väärinkäsityksiä pääse syntymään.

myös mahdollista. On selvää, että keskustellen säästetään aikaa ja välttyään väärinkäsityksiltä, vaikka vastineet ja veropäätökset kirjallisesti tehdäänkin, toteaa Mäki. ■

Lisätietoa sivulta www.verotarkastus.fi.

VEROTARKASTUKSEN VAIHEET

- 1. Verotarkastus alkaa alkukeskustelulla. Verotarkastusvaihe päättyy loppukeskusteluun. Alku- ja loppukeskustelun pitämisestä sovitaan verotarkastajan kanssa tapauskohtaisesti**
- 2. Yrityksellä ja omistajayrittäjällä on oikeus antaa kirjallinen vastine mahdollisesti tehdyistä jälkiverotusesityksistä**
- 3. Verottaja voi tehdä verotarkastuksen perusteella jälkiveroesityksiä**
- 4. Yritys ja omistajayrittäjä voi tehdä oikaisuvaatimuksen jälkiveropäätöksistä verotuksen oikaisulautakuntaan. Samassa yhteydessä on syytä harkita täytäntöönpanon keskeytystä asiassa.**
- 5. Yritys ja omistajayrittäjä voi valittaa hallinto-oikeuteen. Yritys ja omistajayrittäjä voivat pyytää lupaa saada valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka ottaa juttuja käsittelyyn omalla harkinnallaan.**

LAKIMIEHELTÄ

Tuoretta oikeuskäytäntöä yli 200 päivää kestävästä lomautuksesta

Lomauttaminen on maalausalaalla paljon käytetty järjestely töiden projektiluonteisuudesta johtuen. Kun tarjolla oleva työ on tuotannollisista tai taloudellisista syistä vähentynyt olennaisesti ja pysyvästi, on lomauttaminen yksi mahdollinen vaihtoehto. Riskitön vaihtoehto se ei kuitenkaan välttämättä ole. Jos työtilanne syystä tai toisesta säilyy lomautuksen kuluessa edelleen heikkona ja lomautus kestääkin yli 200 kalenteripäivää, on kyse työsuhteen lopettamisesta ns. roikkolomautuksesta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että lomautuksen kestäessä yhdenjaksoisesti yli 200 päivää, on työntekijä irtisanoutuessaan oikeutettu sen suuruiseen irtisanomisajan palkkaan, minkä hän olisi työsuhteen kestopäivien perusteella saanut, jos työnantaja olisi hänet irtisanoonut. Työntekijä voi siten irtisanoa työsuhteensa päättymään heti ja on lisäksi oikeutettu saamaan korvausta sen mukaisesti, kuin työnantaja olisi hänet irtisanoonut.

Välttääkseen edellä mainitun tilanteen tulee työnantajan tarjota työntekijälle töitä ennen kuin lomautus on kestänyt yli 200 päivää. Ongelmia tähän liittyen on aiheuttanut muun muassa se, että kuinka pitkä väliaikainen työ katkaiseen 200 päivän yhdenjaksoisuuden ja riittääkö pelkkä työn tarjoaminen katkaistaan yhdenjaksoisuuden. Tätä problematiikkaa arviointiin tuoreessa työtuomioistuimen ratkaisussa TT 2016:128. Vaikka ratkaisu ei koske maalausala, soveltuu se suoraan myös meidän alalle.

Kyseisessä ratkaisussa työntekijä oli riidattomasti ollut lomautettuna yli 200 päivää. Työntekijä oli irtisanoutunut 200 päivän jälkeen ja vaati työnantajalta korvausta sen mukaisesti, kuin työnantaja olisi hänet irtisanoonut. Työnantajan näkemyksen mukaan lomautus ei ollut kuitenkaan kestänyt yhdenjaksoisesti yli 200 päivää, sillä työnantaja oli lomautuksen aikana

tarjonnut kyseiselle työntekijälle soveltuvaa työtä 5 viikon ajaksi. Työntekijä oli kuitenkin kieltäytynyt tarjotusta työstä vedoten opintohintansa. Tästä johtuen työnantaja oli katsonut lomautuksen yhdenjaksoisuuden katkenneen.

Työtuomioistuimen ratkaisu asian työnantajan kannalta edullisesti. Tuomioistuimen ensinnäkin katsoi, että tarjottu työ oli ollut aitoa, sillä kyse oli ollut kohtalaisen pitkää työpäivää ja työntekijän kieltäytymisen jälkeen vastaavat työt oli teetetty toisella työntekijällä. Toiseksi tuomioistuimen jatkoi samaa linjaa aikaisemman ratkaisun TT 2008:104 kanssa tulkitessaan työn tarjoamisen olevan riittävää lomautuksen keskeytyksen kannalta. Kolmanneksi tuomioistuimen katsoi, että työehtosopimuksen tilapäistä työtä koskevalla säännöksellä ei ollut merkitystä ratkaisun kannalta.

Em. työtuomioistuimen äänestysratkaisua voi mielestäni pitää onnistuneena. Työnantajien ei kuitenkaan kannata tehdä ratkaisusta liian pitkiä johtopäätöksiä sen suuntaan, että mikä tahansa tarjottu työ katkaisisi automaattisesti lomautuksen. Edelleenkin lyhyet säännöksen kiertämiseksi tarkoitetut työntarjoamiset/työt eivät katkaise lomautuksen yhdenjaksoisuutta. Työnantajien tulee myös huomioda, että tilapäistä työtä koskeva työtarjous tai kutsu palata töihin annetaan kirjallisesti vähintään 7 päivää aikaisemmin. Kaikista tärkein seikka liittyy kuitenkin koko tilanteen ennakointiin. Jos jo lomautushetkellä on todennäköistä, että lomautus voi kestää yli 200 päivää, ei lomautus ole paras vaihtoehto. Yleensä näissä tapauksissa irtisanominen tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla tai ehdollinen irtisanominen ovat huomattavasti parempia ja turvallisempia vaihtoehtoja työntantajalle.

Jukka Koivisto
Työmarkkinalakimies
Pintaarakoitsijat ry.

”Riskitön vaihtoehto se ei kuitenkaan välttämättä ole.”

Rakentamisen
päätoimialalla sattui
15 000 korvattua
työpaikkatapaturmaa
vuonna 2014.

Tapaturmavakuutuskeskus 2016

Uusi vedeneriste sisä- ja ulkokäyttöön

Fescoseal A + B on uusi monikäyttöinen vedeneriste sisä- ja ulkokäyttöön. Se sopii esimerkiksi julkisiin märkätiloihin, asuntojen vedeneristykseen sekä parvekkeille, terasseille ja pihasaunoihin.

Helposti levitettävällä ja nopeasti kuivuvalla vedeneristeellä on erinomaiset tartuntaominaisuudet. Tuote on kutistumaton ja se kestää klorideja sekä pakkasta ja ikääntymistä. Lisäksi tuote on VTT-sertifioitu ja se voidaan levittää kun betonilustan kosteus on alle 95% RH.

► Lisätiedot: elina.kontola@fescon.fi, www.fescon.fi

Ilmavuodot kuriin

Betton Oy on tuonut markkinoille yksikomponenttisen ilmavuotojen tiivistysmassan Blowerproof Liquidin. Siveltävä tai ruiskutettava aine sulkee ilmavuodot esimerkiksi ikkunoiden ja seinärakenteiden liittymistä ja pysäyttää näin vahingollisten pienhiukasten pääsyn sisäilmaan.

Blowerproof Liquid on hajuton. Tuote on maalattavissa tai ylitasoitettavissa tarvittaessa.

► Lisätiedot: **Betton Oy** 09-5102 517, www.betton.fi

Nimitysuutinen Kiilto Oy:ssä

Tradenomi Kimmo Luomala on nimitetty 2.1.2017 alkaen Kiilto Oy:n markkinointiin rakennustarvikeosaston aluepäälliköksi Pohjanmaan ja Satakunnan alueelle.

Ennen Kiiltoa Kimmo Luomala toimi Orapi Nordic Oy:n aluepäällikkönä.

WAGNER

ProSpray korkeapainemaalauslaite.
Täysverinen ammattilaislaite
kovaan käyttöön.

Saatavana hyvinvarustelluilta
jälleenmyyjiltä kautta maan.

PS 3.34 soveltuu mm. Kiilto pikavedeneristeen ruiskutukseen.

wagner-group.com

Hyvä työnjohtaja suunnittelee ja dokumentoi

” Kun uusi työmaa alkaa, niin työnjohtajan vastuulla on niin sanottu mestan vastaanotto eli maalattava kohde otetaan vastaan. Siihen sisältyy esimerkiksi se, että tarkistetaan, että kaikki rakennustekniset työt on tehty. Jos vaikkapa alakatot ovat tekemättä, niin asia kirjataan ylös ja sovitaan, miten niiden kanssa menetellään.

Työnjohtaja vastaa siitä, että aikataulut pitävät ja aikataulujen hallitsemisessa on olennaista, että olemmeko päässeet tekemään. Jos rakennusliikkeellä on paljon tekemätöntä työtä, niin meidänkin työmmä seisovat. Maalarihan on viimeinen työntekijä kohteessa.

Olen viime aikoina ollut pääasiasa saneerauskohteissa. Monet niistä ovat olleet todella vaativia. Esimerkiksi Töölön kirkossa tehtiin käytännöllisesti katsoen kaikki uudestaan. Kirkon penkeistä otettiin esille vanhat puupinnat ja sitten maalattiin. Oli myös erikoismaalausta, kuten emalimaalauksia.

Remonttityömaalla työnjohtajalta vaaditaan hyviä vuorovaikutustaitoja. On osattava keskustella ja suunnitella työmaan mestarin kanssa, että miten koko homma lähtee menemään. Meidän pitäisi saada kohtuullisen kokoisia alueita maalattavaksi, ettei maalareille tulisi tyhjäkäyntiä.

Kirjoitan työn eri vaiheissa paljon tiedotteita, muistioita ja muita dokumentteja. Teen esimerkiksi aliurakoitsijapalaverihin työvaiheilmoitukset

työn etenemisestä, ja jaan niitä sähköpostilla asianosaisille.

Huolellisella suunnittelulla ja dokumentoinnilla ongelmat pystyy pitkälti välttämään. Jos ongelmia ilmenee, niin olen huomannut, että aina niistä ei tarvitse edes reklamoida, vaan usein keskustelu ja muistioiden esittäminen riittää.

Tärkeimmät työkalut työnjohdotehtävissä ovat laadunvarmistusjärjestelmä ja YSE eli yleiset rakennussäännöt. Niistä löytyy kaikki tarvittava tieto ja niihin kun nojaututaan, niin homma onnistuu. Maalariin urakatyötä hinnoiteltaessa on noudatettava maalausalan työehtosopimusta.

Ympärilläni on hyviä työntekijöitä, joista kokeneimmilla on sellaista hiljaista tietoa, mitä ei ole YSE:ssä.

Minulla olisi yksi käytännön parannusehdotus, joka helpottaisi hieman meidän maalarien työtä. Toivoisin, että maalari voisi käyttää normaalia kevyempää kypärää, koska hän työskentelee jo puolivalmiissa tiloissa. Työsuojelupiiriin on määrännyt, että varusteiden on oltava kaikilla samat, mikä toisaalta onkin valvonnan kannalta selkeää.

Kävimme jokin aika sitten Farben messuilla Münchenissä. Halusimme päivittää osaamistamme ja työtapojamme. Katsastimme messualueita myös sillä silmällä, olisiko keksitty joku uusi työkalu, joka mullistaisi meidän hommat. Sellaista ei edelleenkaan löytynyt. Tämä on ja pysyy käsityöalana.”

Kuka

- Maalarimestari Heikki Keränen, työnjohtaja ja työsuojelupäällikkö
- Yritys: Maalaamo MTW Oy

Vuoden Betonirakenne: Asunto Oy Helsingin Viuhka

Asunto Oy Helsingin Viuhka palkitaan vuoden 2016 betonirakenteena vaativasta arkkitehti- ja rakennesuunnittelusta sekä laadukkaasta toteutuksesta. Tornimainen asuinkerrostalo on näyttävä maamerkki Vuosaaren saavuttaessa. Osaavalla betonin käytöllä ja kaikkien osapuolten toimivalla yhteistyöllä on aikaansaatu rakennusteknisesti onnistunut ja ilmeikäs arkkitehtoninen kokonaisuus.

Rakennushankkeessa on kehitetty uusi parvekeratkaisu: "noppaparveke", joka valetaan valkobetoniasta yhtenä kappaleena. Parvekkeen vesieristykset, vedenpoistoputket ja pellitykset asennetaan elementtitehtaalla valmiiksi.

Rakenteellisesti parveke toimii ulokeparvekkeen tavoin.

Betonielementtitalon sandwich-ulkoseinien pinnoissa on käytetty sileää valkobetonia, graafista betonia ja maalattua pintaa. Katujulkisivujen noppaparvekkeet elävöittävät katumaisemaa ja erilaiset pintastruktuurit heijastavat valoa ja varjoja kiinnostavalla tavalla.

Kunniamaininnan saa Roihuvuoren ala-asteen koulun peruskorjaus. Betoniarkkitehtuuristaan tunnettu Roihuvuoren ala-asteen koulu on valmistunut vuonna 1967. Huonokuntoinen koulurakennus on peruskorjattu rakennuksen kulttuurihistorialliset ja arkkitehtoniset arvot säilyttäen.

Vuoden Betonirakenne 2016 kunniamaininta myönnetään aikakautensa betoniarkkitehtuurin näyttävimpiin kuuluneeseen, lähes puretuksi määrätyn koulurakennuksen yhtä aikaa hienovaraisesta ja nykyajan tekniset vaatimukset täyttävästä kunnianhimoisesta peruskorjauksen suunnittelusta ja toteutuksesta, jossa betoni on näytävästi esillä.

Vuoden Betonirakenne -kilpailu on järjestetty vuodesta 1970 lähtien. Kilpailun tarkoituksena on tehdä tunnetuksi ja edistää suomalaista betoniarkkitehtuuria, -tekniikkaa ja -rakentamista. Kilpailun järjesti Betoniteollisuus ry.

**Hagmans
Nordic**
SURFACE SOLUTIONS

**Colorex Suomi Ab sulautuu
Hagmans Nordic Ab Oy:hyn**

Hagmans Nordic Ab Oy on hankkinut Colorex Suomi Ab:n koko osakekannan. Kaupan yhteydessä Oy Colorex Suomi Ab vaihtaa nimeä Oy Hagmans Nordic Ab:ksi.

Hagmans Nordic tarjoaa pintakäsittelytuotteita katoille, lattioille, sisämaalaukseen, puunhoitoon, puhdistukseen, ruostesuojaukseen ja ajoneuvojen hoitoon. Colorex Suomi Ab:n hankinta vahvistaa yrityksen asemaa pin-

tojen suojauksessa ja käsittelyssä Suomen markkinoilla ja mahdollistaa kasvua useammilla alueilla verrattuna entiseen.

► Lisätiedot: Toimitusjohtaja Per Skånberg, per.skånberg@hagmansnordic.se, myyntijohtaja Kim Sägbo, kim.sägbo@colorex.fi

Tyyliä laatoituslistoihin

Hansamex on tuonut markkinoille uusia metallivärejä alumiinisiin laatoituslistoihin. Uudet värit ovat antra-siitti, matta musta, harjattu kupari ja kiiltävä kupari. Ke-väällä värimallisto täydentyy harjattu kulta ja Earl grey -väreillä.

➤ Lisätiedot: info@hansamex.fi

Askelääniä vaimentavia pinnoitteita

Viasol Elastic ja Elasticsoft -pinnoitusjärjestelmät ovat elastisia polyuretaanijärjestelmiä, jotka vaimentavat askelääntä. Ne ovat myös miellyttävän tuntuisia ja niiden päällä on mukava kävellä. Järjestelmiä on saatavilla monissa eri väreissä.

Järjestelmät soveltuvat kohteisiin, joissa vaaditaan kevyestä keskiras-kaaseen mekaanista ja kemiallista rasitusta kestävä pinnoite. Käyttö-kohteita ovat esimerkiksi sairaalat, koulut, päiväkodit, toimistot, käytävät ja aulatilat.

➤ Lisätiedot: info@master-chemicals.fi, www.master-chemicals.fi

Tilastokeskuksen mukaan vähintään viisi henkilöä työllistävissä talonrakennusalan yrityksissä rakennusurakoiden arvo vuonna 2015 oli yhteensä 17,1 miljardia euroa, mistä 6,8 miljardia euroa kohdistui korjausrakentamiseen.

Tilastokeskus joulukuu 2016

Vaihtoehto asbestipurulle

Laattojen asentaminen suoraan heikoille alustoille sisältää aina irtoamis- ja halkeamisriskin.

Ardex on luonut laatoituksen irrotusjärjestelmän epävarmoille pinnoille. IndorTec® 2E -irrotusprofiili asennetaan uivana ilman kontaktia alustaan. Profiilin yläpinnassa oleva verkotus mahdollistaa laatoituksen irti -asennettuun profiiliin, jolloin vaakatasossa tapahtuvat alustan liikkeet eivät kohdistu laatoitukseen.

Työskentelyn aikana tilan toiminnot voivat olla samanaikaisesti käytössä. Sopivia käyttökohteita ovat asuintilojen lisäksi esimerkiksi myymälät, näyttelyt ja toimistot.

➤ Lisätiedot: www.ardex.fi

Uutuus

Uudet värimallit nyt valikoimissamme! Viimeistele kylpyhuoneesi ilme Vieser RST-kansilla

vieser
smart with water

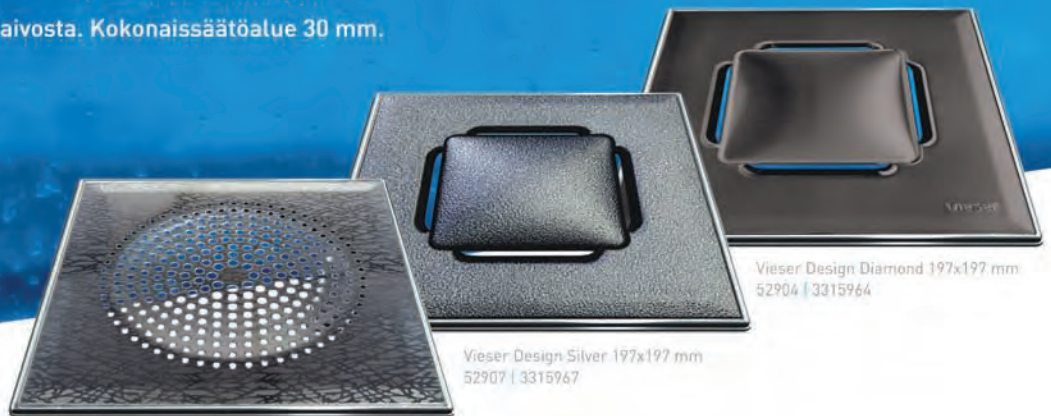
Vieser RST-neliökannet säädettävällä teräskehyksellä helpottavat laatoitustyötä.

Kehystä voidaan säätää max. 15 mm sivuun lattiakaivosta. Kokonaissäätöalue 30 mm.

✉ vieser@vieser.fi

☎ 020 746 4400

www.vieser.fi

Vieser Modern Frost 197x197 mm
52900 | 3315960

Vieser Design Silver 197x197 mm
52907 | 3315967

Vieser Design Diamond 197x197 mm
52904 | 3315964

Vieser Design

Vieser Modern

Vieser Classic

Design RST 51290 3315953	Diamond 52904 3315964	Bronze 52910 3315970	Silver 52907 3315967	Modern RST 51291 3315954	Diamond 52902 3315962	Bronze 52908 3315968	Silver 52905 3315965	Frost 52900 3315960	Classic RST 51292 3315955	Diamond 52903 3315963	Bronze 52909 3315969	Silver 52906 3315966
-------------------------------	----------------------------	---------------------------	---------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------------	---------------------------	--------------------------	--------------------------------	----------------------------	---------------------------	---------------------------

Kumipäällyste edustustiloihin

Nora Systemsin kehittämä uusi kumipäällyste norament arago sopii erityisesti edustustiloihin ja julkisiin tiloihin modernin sisustuksen yhteyteen. Marmorointi antaa uudelle päällysteelle luonnollisen ulkonäön. Valikoimassa on 12 eri harmaan sävyä. Päällyste on täyttä kumia ja siksi erittäin kulutuskestävä. Asiakkaat voivat valita laatat viistoreunojen kera tai ilman. Laatan vahvuus on 3,5 mm ja mitat 1004 * 502 mm.

► Lisätiedot: anu.harko-kostiainen@nora.fi, www.nora.com/fi

”Rakennusala vaivaa yleinen välinpitämättömyys ja juurtuminen vanhakantaiseen ajatteluun -näin on aina ennenkin tehty. Suuren osansa huonosta rakentamisesta saa myös kuntien, kaupunkien, valtion ym. instituutioiden täysin osaamaton rakennuttajaorganisaatio. Aivan turhaa on haukkua urakoitsijoita, hankkeissa on kuitenkin mukana aika monta muutakin osapuolta. Jos nämä kaikki yhdessä hyväksyvät aikataulujen paukkumiset, kustannuksien ylittymiset ja väärät tavat rakentaa, niin eikö syy ole silloin kaikissa? Saneerauskohteissa suunnitelmien tarve on kaikkein suurin, mutta käytäntö on aivan toinen. Aivan turha ihmetellä, kun tulee paskaa laatua joka tuutista.”

NIMIMERKIN "KYLLÄSTYNYT" KIRJOITUS RAKENNUSLEHDEN BLOGISSA

eskaro
Elämä täynnä värejä

RK Peltikattomaali
sai rinnalleen
odotetun uutuuden!

- ✓ Erinomainen peittokyky ja värin kesto
- ✓ Ei vaadi erillistä pohjustusta
- ✓ Kuivuu nopeasti
- ✓ Hyvä ruiskutettavuus

Uutuus!

RK Tiilikattomaali

Vesiohenteinen tiilikattomaali läpivärjättyjen
ja tehdasmaalattujen betonitiilikatteiden
maalaamiseen.

Eskaro Oy / Vanha Porintie 1890 / 03400 VIHTI /
0207 856 635 / info@eskaro.fi / www.eskaro.fi

Rakennusteollisuuden kysely:

Rakentajista entistä useampi suomalainen

Rakennusyritykset ovat sopeutuneet kysynnän äkilliseen kasvuun käyttämällä aliurakointia selvästi aiempaa enemmän. Ulkomaalaisten osuus työvoimasta ei kuitenkaan ole enää kasvanut. Tiedot käyvät ilmi Rakennusteollisuus RT:n tuoreimmasta työvoimakyselystä.

Rakentamisen nopea nousu muutaman taantumavuoden jälkeen näkyy työmaiden kokonaisvahvuuden voimakkaana kasvuna. Viime marraskuun alussa RT:n jäsenyritysten talonrakennustyömaille työskenteli kaikkiaan runsaat 46 000 henkilöä, mikä on lähes puolet enemmän kuin kolme vuotta sitten, jolloin kysely tehtiin edellisen kerran. Valtaosa kasvusta on Uudellamaalla, jossa on käynnissä poikkeuksellisen mittavia hankkeita.

Kapasiteettia on saatu nopeasti lisättyä aliurakoinnin avulla. Talonrakentamisessa oman työvoiman osuus on vähentynyt 21 prosenttiin ja infrarakentamisessa 45 prosenttiin. Rakennusteollisuus RT:n työmarkkinajohtajan **Tapio Karin** mukaan aliurakoinnin ja vuokratyövoiman käytön yleistyminen on rakentamisessa pitkäaikainen suuntaus, koska niiden avulla toiminta joustaa tehokkaammin nopeasti muuttuviin tilanteisiin.

Aliurakoitsijoiden työntekijöistä huomattavasti isompi osa on ulkomaalaisia kuin pääurakoitsijoiden omilla palkkalistoilla olevasta henkilöstöstä. Ulkomaisen työvoiman osuus koko työvoimasta ei ole kuitenkaan enää kasvanut käsi kädessä aliurakoinnin kanssa. Pääurakoitsijat ilmoittavat kyselyssä paitsi oman työvoimansa myös aliurakoitsijoidensa ja vuokratyöntekijöidensä tiedot.

Joka neljäs

Järjestäytyneiden pääurakoitsijoiden talonrakennustyömaille keskimäärin joka neljäs työntekijä on Uudellamaalla ulkomaalainen, kun kolme vuotta aiemmin ulkomaalaisia oli joka kolmas. Muualla Suomessa ulkomaalaisten osuus on laskenut kymmenestä viiteen pro-

senttiin. Infrarakentamisessa keskimäärin joka kymmenes työntekijä on ulkomailta osuuden ollessa vastaavasti suurempi Uudellamaalla ja pienempi maakunnissa.

– Rakentamisen vilkastuminen ei siis ole perustunut vain ulkomaisen työvoiman suurempaan käyttöön, vaan syntyneistä työpajoista entistä useampi on mennyt suomalaisille. Myös osa ulkomaisista rakentajista on asettunut maamme pysyvästi ja saanut Suomen kansalaisuuden. Todennäköisesti pakollinen veronumero ja ilmoitusmenettely ovat suitsineet ulkomaisen keikkatyöläisten lähettämistä Suomeen, Tapio Kari toteaa.

Tiedetään paremmin

Rakennusyrityksissä tiedetään nykyisin entistä tarkemmin, keitä työmaille työskentelee sekä miten työehdot ja veronmaksu hoituvat. Vuodesta 2013 lähtien kaikilla rakennustyömaille työskentelevillä on oltava veronumero ja heidät on merkittävä veronumerorekisteriin. Lisäksi vuonna 2014 voimaan tullut laki ilmoitusmenettelystä edellyttää, että aliurakoitsijat ilmoittavat työmaan työntekijätietonsa kuukausittain päätoteuttajalle. Päätoteuttaja puolestaan on velvollinen pitämään luetteloa työmaan kaikista työntekijöistä ja ilmoittamaan tiedot kuukausittain verottajalle.

Talonrakennusteollisuuden kyselyyn vastasi 206 yritystä ja infratoimialan kyselyyn 102 yritystä. Vastaukset eivät kata kaikkia RT:n jäsenyritysten työmaita eivätkä lainkaan jäsenkunnan ulkopuolisia työmaita. Kyselyn tulokset antavat kuitenkin suuntaa ulkomaisen työvoiman käytöstä koko rakennusalalla, koska kyselyyn osallistuvat yritykset ilmoittavat myös työmaillaan toimivien aliurakoitsijoidensa työntekijätiedot.

Uusia julkisivujärjestelmiä rappauksen ja betonin korjaukseen

Tikkurila on tuonut markkinoille entistä kattavamman ja yhtenäisemmän valikoiman Suomen sääolosuhteisiin kehitettyjä julkisivujärjestelmiä. Finngard -tuoteperhe sisältää kiviaines-julkisivuille tarkoitettuja maaleja ja pinnoitteita. Finnseco -tuoteperhe puolestaan pitää sisällään laasteja, kuten valulaasteja, korjauslaasteja sekä ohutrappaus- ja paksurappauslaasteja.

► Lisätiedot: www.tikkurila.fi/julkisivujarjestelmat

Eskaron RK-kattomaalisarja kasvaa

Eskaron RK Peltikattomaali saa rinnalleen RK Tiilikattomaalin. Vesiohenteinen, akrylaattipohjainen RK Tiilikattomaali soveltuu tehdasmaalattujen ja läpivärjättyjen betoni- ja tiilikatteiden maalaukseen. Maali suojaa tiiltä kosteudelta ja vähentää katteen rapautumista sekä kasvuston muodostumista. RK Tiilikattomaali kestää hyvin säärasituksia ja säilyttää värin pitkään.

Saatavilla on suosituimmat kattoiivärit: Tiilenpunainen, Raudanpunainen, Musta, Vanha Kupari ja Grafiitinharmaa. Valmistuksessa on käytetty auringon UV-säteilyä kestäviä epäorgaanisia rautaoksidipigmenttejä.

pigmenttejä.

► Lisätietoja: Eskaro Oy / Hanna Vainioniemi, p. 040 847 2465, hanna.vainioniemi@eskaro.fi, www.eskaro.fi

Diessner-julkisivutuotteet

Maalarimestarien Oy on toimittanut saksalaisen Diessnerin ETA-hyväksytyjä ja By57-pakkastestattuja julkisivujärjestelmiä jo satoihin kohteisiin ympäri Suomea. Valikoimasta löytyy ratkaisut betoninkorjaukseen, eristerappaukseen, levyrappaukseen, sekä muuhun ohutrappaukseen, kuten myös muut pinnoitteet ja maalit.

Perustuotteiden lisäksi saatavilla on myös erikoistuotteita, kuten KAM 110 J Liima- ja verkotuslaasti, jolla saavutetaan tuplasti katutasovaatimusta korkeampi 20 J iskunkestävyys jo 5 mm kerrosvahvuudella ja tavallisella lasikuituverkolla. Tuplaverkolla ja 8 mm kerrosvahvuudella eristerappaus kestää jopa 110 J, joka vastaa jalkapalloa 80 km/h nopeudella. Lisäksi laasti soveltuu suoraan bitumin päälle ylitasoitukseen.

Tarjolla on myös 5 kg säilymällipurkit pinnoitteista.

► Lisätiedot: www.mestariit.fi

Työsuojelun seuranta:

Osa hallitsee riskit, osa ei

Työsuojeluviranomaiset käynnistivät rakennusalalla viime vuonna valtakunnallisen kaksivuotisen korjausrakentamiseen keskittyvän työturvallisuushankkeen. Hankkeen tarkastukset ovat keskittyneet rakennusalan päätoimittaja-, purku- ja pinnoitusyrityksiin sekä asbestipurkutöitä suorittaviin yrityksiin.

Tarkastuksia on tehty tähän mennessä yhteensä noin 1 300 kappaletta. Viranomaisohjausta vaativia toimintaohjeina on annettu noin 1 900 kappaletta ja kehotuksia reilut sata. Hallinnolliseen valmisteluun siirrettiin velvoite kahdessa tapauksessa. Tarkastuksia, joilla yritykselle ei annettu lainkaan velvoitteita, on ollut kaikkiaan vajaat pari sataa.

Tarkastusten perusteella voidaan päätellä, että korjausrakentamisen työturvallisuudessa on vielä paljon kehitettävää. Tosin osa yrityksistä hallitsee korjausrakentamiseen liittyvät riskit, kertoo ylitarkastaja **Jari Nykänen** Etelä-Suomen aluehallintoviraston (AVI) työsuojelun vastuualueelta.

Nykäsen mukaan suurimpina puutteina esiin nousevat asbestipölyhallinnan suojaukset, altistumisalueen puhtauden varmistaminen ja asbestityön suorittamisen edellytykset.

Myös asbestityön ennakkoilmoitusten antamisessa on havaittu puutteita. Korjausrakentamisen päätoimittajien ja pinnoitusurakoitsijoiden toiminnassa on ollut eniten huomauttamista kemikaaliluetteloiden ja käyttöturvatieläkkeiden puuttumisesta, pölyntorjunnassa sekä henkilökohtaisten suojainten käytössä.

Korjausrakentamisen valvontahankkeen keskeisenä tavoitteena on ehkäistä kemiallisten tekijöiden aiheuttamaa terveysvaaraa ja -haittaa työpaikoilla. Lisäksi pyritään siihen, että rakennusalalla osattaisiin suorittaa työturvallisuussäädösten edellyttämällä tavalla kemiallisten tekijöiden vaarojen selvittämistä ja arviointia.

”suurin ongelma asbestipöly”

Homeen- ja lahonestoaineet

BORACOL
 Homeen ja lahon ehkäisyyn sekä
 puhdistukseen puupinnoilla
 rakenteissa ja ulkona

Puh. 020 780 9696
 www.kirjovarit.fi

Öjyjä ja vahoja

osmo
 ...color

SÄILYTÄ PUUN TUNTU

Neuvot ja ohjeet puun käsittelyyn:
 www.osmocolor.com

Julkisivutuotteet

**tremco
illbruck**

www.tremco-illbruck.fi

BUILDING TRUST Sika

www.sika.fi

Maalausalan työvälineet

SPEKTER mako

KAIKKI MAALAUSSALAN TYÖKALUT JA TARVIKKEET
OY GRÖNBERG & PALOMAA AB
 Tiedustelut ja tarjouspyynnöt
 www.gptukku.fi 09 757 0450 gp.jari@kolumbus.fi

Laatutyökalut maalaukseen,
 tapetointiin ja laatoitukseen.
 Kotimaista tuotantoa
 jo vuodesta 1960

Maalausväline
 www.maalausvaline.com Puh. 09-8700 320

Ammattilaisen valinta jo vuodesta 1990
TYÖKALUT JA TARVIKKEET
 maalaus, muuraus
 laatoitus, lattiapinnoitus
JALMERI OY
 06-8329220 / jalmeri@jalmeri.fi
 www.jalmeri.fi

CEL LINDGREN

Laadukkaat työvälineet jo vuodesta 1881
 www.celindgren.fi

Liimat

casco

SCHÖNOX
 www.casco.fi www.schonox.fi

Maalit

UULA

EKOLOGISET JA HENGITTÄVÄT
 LUONNONMAALIT ULKO- JA
 SISÄPINTOJEN KÄSITTELYYN

010 820 0020
 Yttäläntie 265, Kauvatsa
 UULA.FI

swepco

Antiikkimusta kylmäbitumipinnoite vahoille
 katoille. Viilentävä alumiinibitumi maali ja
 pinnoite (cool roof) pelti- ja huopakatoille.
 Uudistava ja tiivistävä asfalttinestepinnoite
 käytetyille asfalteille. ISO 9001 laadunvalvonta.

tehon
 since 1974

Ammattilaisten palvelua 40 vuotta!
TEHOLEHTINEN OY
 teho.lehtinen@teholehtinen.fi
 puh. 040 573 0261, (03) 364 7340
 www.teholehtinen.fi/työohjeet

Findur
 Julkisivumaalit ja pinnoitteet

Findur HT Oy
 www.findur.fi

Solmaster
 Coatings
 www.solmaster.fi

Elämä täynnä värejä. **eskaro**

Vanha Porintie 1890, 03400 VIHTI
 puh. 0207 856 635
 www.eskaro.fi

HEMPEL

Vene- ja laivamaalit
 Teollisuusmaalit

Oy Hempel (Finland) Ab
 Puh. 0207 590 800
 sales-fi@hempel.com
 hempel.fi

Coloria

Korkealuokkaiset sisä- ja ulkomaalit sekä lakat.

WWW.COLORIA.FI

JOTUN

NOR MAALI
 www.nor-maali.fi

teollisuusmaalit - laivamaalit - palosuojamaalit - lattiapinnoitteet

... alan asialla jo
 100 vuoden ajan!

Nostolavat, rakennushissit, rakennustelineet ja riipputelineet

hrk.fi **HRK KONEVUOKRAAMO**

Täyden palvelun vuokraamosta telineet, työlavat ja henkilönostimet. Myös pienkoneet sekä laitteet alipaineistukseen ja pölynhallintaan – kysy lisää. www.hrk.fi

HÄMEEN RAKENNUSKONE OY

Tampere, Pirkkala, Lahti, Vantaa; 020 7789060
Hämeenlinna, Kangasala; p.vaihe 03-2772555

Vedeneristys

ARDEX

Märkätilarakentaminen | Sisäilmakorjaus

ILMOITTAUDU ARDEX-OPISTON

MAKSUTTOMIIN KOULUTUKSIIN

Katso kurssikalenteri www.ardex.fi

LEGUAN®

Leguan Lifts Oy
Kotimainen henkilönostin
Sisä- ja ulkokäyttöön
Puhelin 03 347 6445

125 135 160

www.leguanlifts.com

PIKAVUOKRAUS

- Yli 80 henkilönostinta
- Kymmeniä riipputelineitä
- Mastolavat ja saksilavat
- Kontit, telineet
- Maali-, tasoite- ja rappausruiskut
- Monipuolinen pienkalusto

HÄMEENTIE 105
HKI 55 ☎ (09) 7012300 FAX 7012377

YLÄSTÖNTIE 121
01740 Vantaa ☎ 8787878, 0400-776577

WWW.PIKAVUOKRAUS.FI

Tasoitteet

KNAUF
Tuotteista tilaksi

www.knauf.fi

Suojaustarvikkeet

LANDOLT
kip JORMA™

Paloajatkamaton
FR DIN 4102-B1

Paloajatkamattomat Suojaustarvikkeet Saneerauskohteisiin!

Landolt FR on paloajatkamaton, itsekiinnittyvä porras- ja yleissuoja, jolla on jopa laivateollisuuteen hyväksytty palosuojausertifikaatti IMO Res.MSC.307(88)

- Paloajatkamattomat kennolevyt ja muovikalvot FR DIN 4102-B1
- Jorma FR paloajatkamaton remonttiovi FR DIN 4102-B1
- Rääpääläidyt suojaustuotteet, myös FR paloajatkamattomina
- ZIP WALL FR paloajatkamattomat pikaseinät

RS **rstarvike.fi**
09-282 229 / rs@rstarvike.fi

Tapetit

Laatutapetit
p. 03 884 5008
www.decta.fi

decta
Tilaa luomassa.

marburg
WALLCOVERINGS

Laaja valikoima tapetteja
Rodinsisustukseen ja
ammattilaisille
Ota yhteyttä!

an walls

www.am-walls.fi www.tapetit.fi

Suomen AM-Markkinointi Oy +358 2 8376 9480

- Painehiekkapuhaltimet
- Raepuhalluskaapit
- Maalauslaitteet
- Rappauslaitteet

KOMPRESSORIKESKUS OY
Ajokinkuja 4, 33800 TAMPERE
Puh. 03-3812111 Fax. 03-3812138
www.kompressorikeskus.fi

PUHTI

GRACO **NESTORI® TUOTE OY**
PINTAKÄSITTELYLAITTEET

MÄRKÄMAALAUSLAITTEET
HIEKKAPUHALLUSLAITTEET
PINNOITTEEN PAKSUUSMITTARIT

Kiteentie 17
04400 Järvenpää
09-8770180
www.nestori-tuote.fi

...alan asialla jo
100 vuoden ajan!

LATTIAN- JA SEINÄNPÄÄLlySTELIITTO RY. www.lattia.net
Unioninkatu 14, 00130 Helsinki Puhelin 09 1299 262

Jäsenliikkeet

ETELÄ-SUOMEN LÄÄNI

AK-Lattiat Oy 0400 462 959
Ennekuja 1, 02270 Espoo fax 09 813 4730

EPA Lattiat Oy 010 8329 500
Avainkierto 21, 05840 Hyvinkää fax 010 8329 520
jouni.rilla@epa-lattiat.fi

Helsingin Mattotyö ja -myynti Oy 09 540 4000
Kyttäläntie 6, 00390 Helsinki fax 09 540 40044
etunimi.sukunimi@helsinginmattotyojamyynti.fi

SISTEK Kaakon Kumi Oy/ Sisustus-Kiinpo Oy 0207 619 620
PL 35 [Harapaisentie 1], 53501 Lappeenranta fax 0207 619 621
etunimi.sukunimi@sistek.fi www.sistek.fi

Kantolan Parketti Oy 03 535 0300
Vanajatie 11, 13200 Hämeenlinna fax 03 653 7818
kantolanparketti@kantolanparketti.fi

Kodin Lattiat Oy 09 389 3523
Topiaksentie 3 A, 00760 Helsinki fax 09 389 3523
teemu.koivu@kodinlattiat.fi

Kymen Parketti Oy 0400 806 402
Torvitie 3, 45130 Kouvola fax 05 311 6111
parketti@kymenparketti.fi www.kymenparketti.fi

Lahden Lattia- ja Seinäpäällyste Oy 010 422 6880
Vieterikatu 6, 15700 Lahti fax 010 422 6887
vesa.kinnunen@llsp.net

Lattiakolmio Oy 010 835 7400
Hermannin rantatie10, 00580 Helsinki
janne.ohman@lattiakolmio.fi

Maalaus- ja Lattia-ala Oy 09 681 8720
Itälahdenkatu 19, 00210 Helsinki fax 09 682 0733
tapio.niemela@maalausjalattia-ala.fi
www.maalausjalattia-ala.fi

Nanten Lattiat Oy 0207 856 602
Teollisuustie 6, 04300 Tuusula fax 2756 800
etunimi.sukunimi@nanten.com www.nantelattiat.com

Parketti expert Oy 019 367 756
Karstuntie 1233, 08480 Karstu 0400 445 906

Romanoff Lattiat Oy 09 540 4430
Kisällintie 3 b, 01730 Vantaa fax 09 5404 4311
myynti@romanoff.fi www.parketti-romanoff.fi

Parkettihuolto ja Saneeraus P. Kempainen Oy 09 8678 400
Puolarmetsänkuja 6, 02280 Espoo fax 09 8678 4014
info@parketti-kempainen.com www.parketti-kempainen.com

Heikkinen Yhtiöt Oy 0424 9020 30
PL 113 [Koiukummuntie 14 A] fax 0424 9020 31
01511 Vantaa
tomi.saarinen@heikkinen.fi

Parkettilattiat Oy 09 7568 120
Elontie 71, 00660 Helsinki fax 09 7523 679
www.parkettilattiat.fi

Päijät-Hämeen LaatuLaatoitus Oy 0400 99 344
Rekolankatu 15, 15150 Lahti
info@laatuLaatoitus.fi www.laatuLaatoitus.fi

Päällystekolmio Oy 09 477 2431
Vantaanrinne 14 c/o 4, fax 09 27 699169
01730 Vantaa

Seppo Finnilä Oy 019 767 517
Äijänkalliontie 7, 12310 Ryttylä fax 019 767 590
finnila.seppo@kolumbus.fi

Suomen Lattiakeskus Oy 09 2766 930
Asentajantie 4, 01800 Klaukkala fax 09 2766 9333

Tekstiililattiat Kalevi Sääski Oy 020 7419 810
Tulppatie 22, 00880 Helsinki fax 020 7419 819
www.tekstiililattiat.com

Tuusulan Mattotyö Oy 09 275 0352
Metsäpolku 22, 04300 Tuusula fax 09 275 0518

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNI

Ahma-Lattiat 050 911 0687
Keijonkuja 4, 40250 Jyväskylä
posti@mattotyokonen.fi www.ahmalattiat.fi

Lakeuden Lattia Oy 06 4292 400
Rengastie 23, 60120 Seinäjoki fax 06 4292 444
jim.rautiainen@lakeudenlattia.fi

Laatoitusliike Laattamestarit Oy 0400 642 055
Teollisuuskatu 5 fax 014 520 167
44150 Äänekoski www.laattamestarit.fi
laattamestarit@laattamestarit.fi

Laattatyö Wikman Oy fax 03 341 5558
Vihnuskallionkatu 16, 37150 Nokia 0500 862 933

Mattoasennus Olli Niinimäki Oy 0400 643 600
Ritarintie 22 0400 599 499
40930 Kinkomaa [Muurame] mattoas.niinimaki@elisanet.fi

Oro Urakointi Oy 010 424 2400
Miilukatu 7, 40320 Jyväskylä fax 010 424 2411
toimisto@orourakointi.fi

Porin Mattotyö Ky 044 346 0004
Palokunnantie 2, 28360 Pori fax 02 635 5684
janne.tommila@mattotyö.net www.mattotyö.net

Oy Skandia Lattia-Golv Ab 040 565 1613
Rinnakkaistie 31 B 1, 65350 Vaasa
jukka.kanerva@skandialattia-golv.fi
www.skandialattia-golv.fi

Tammer-Lattiat Oy 03 255 1900
Takojanenkatu 4, 33540 Tampere fax 03 255 1913
tammer-lattiat@tammer-lattiat.fi www.tammer-lattia.fi

Tampereen Lattiamestarit Oy 040 504 9129
Aarporankatu 15 B, 33840 Tampere
jorma.agren@lattiamestarit.fi

Tampereen Pinta-Asennus Oy 03 3672 862
Rajasilta 1, 33880 Lempäälä fax 03 3672 863
pinta-asennus@pinta-asennus.fi
www.pinta-asennus.fi

TeppMan Oy 02 273 6666
Pitkämäenkatu 28, 20250 Turku fax 02 273 6623
etunimi.sukunimi@teppman.fi www.teppman.fi

Turun Tapetti ja Matto Oy 02 271 1000
Orikedonkatu 2, 20380 Turku fax 02 271 1030
myynti@tapettijamatto.com www.tapettijamatto.com

Turun Ykkösparketti Oy 02 251 1421
Saukonojantie 27, 20250 Turku fax 02 251 1421
tiedustelut@ykkösparketti.fi

Oy Villen Parketti – Villes Parkett Ab 06 312 2799
PL 76 [Asemakatu 39] fax 06 312 2799
65101 Vaasa

ITÄ-SUOMEN LÄÄNI

Kallan Parketti Oy 044 304 3532
Kirkkokatu 12, 70100 Kuopio
info@kallanparketti.fi www.kallanparketti.fi

Kuopion Parkettiasennus Oy 0400 791 144
Kalevalankatu 10 fax 017 581 0994
70500 Kuopio info@dtf.fi

Heikkinen Yhtiöt Oy 0424 9020 20
Linjakuja 4, 80140 Joensuu fax 0424 9020 21
etunimi.sukunimi@heikkinen.fi

OULUN LÄÄNI

Matto Nurminen 08 8700 700
Tyrnäväntie 12, 90400 Oulu fax 08 8700 701
tapani.niskanen@mattonurminen.fi
www.mattonurminen.fi

Oulun Sisustajat Oy 08 882 2444
Paljetie 10, 90150 Oulu fax 08 882 2440
oulu.sisustajat@sisustustalo.net
www.sisustustalo.net/oulunsisustajat

RK-Lattiat Oy 08 815 0150
Veistämötie 8, 90620 Oulu fax 08 815 0155
www.rk-lattiat.fi

LAPIN LÄÄNI

Lapin Lattiamestarit Oy 0400 309 596
Aittatie 11, PL 41, 96101 Rovaniemi 0400 309 550
veli-matti.lavakoski@hd-net.fi fax 016 334 3621

Mattoasennus O. Ojala Oy 0400 896 980
Kyntöpolku 1, 96190 Rovaniemi fax 016 3796 166
olli.ojala@pp5.inet.fi

PR-Sisustus Oy 020 787 1280
fax [016] 223 313
Keskuspuistonkatu 15-17, 94100 Kemi
maire.ikonen@balancesystems.fi www.pr-sisustus.fi

KANNATUSJÄSENET

Rautakesko Oy/Sisustus ja kodin kalustaminen
PL 75, 01301 Vantaa puh. 010 53032
fax 010 532 0859

RTV-Yhtymä Oy 019 7421
Mattilantie 1, 11700 Riihimäki fax 019 730 246
etunimi.sukunimi@rtv.fi

Teollisuusjäsenet

Ardex Oy

PL 53 (Kalkkipellontie 4), 02601 Espoo
puh. 09 686 9140 fax 09 6869 1433
ardex@ardex.fi www.ardex.fi

Betton Oy Thoro Finland

Fallåker 1 D, 02740 Espoo
puh. 09 5102 517
juha.tamminen@betton.fi www.betton.fi

Duuri Oy

Tapulikaupungintie 35, 00750 Helsinki
puh. 09 3510 5500 fax 09 3510 5222
duuri@duuri.fi www.dione.fi

Forbo Flooring Finland Oy

Heikkiläntie 2, 00210 Helsinki
puh. 09 862 30 300 fax 09 862 30 301
maria.hagenaar@forbo.com www.forbo-flooring.fi

Gerflor Oy

Rekolanpohjankatu 3, 15300 Lahti
puh. 010 617 5150 fax 010 617 5152
etunimi.sukunimi@gerflor.fi www.gerflor.fi

Hansamex Oy

Kuormatie 14, 03100 Nummela
puh. 09 565 5010
marjut.luoto@hansamex.fi

Karelia-Upofloor Oy

Microkatu 1, 70210 Kuopio
PL 1188, 70211 Kuopio
puh. 020 740 9300

Upofloor Oy

Souranderintie 2, 37100 Nokia
PL 8, 37101 Nokia
puh. 020 740 9600
www.kareliaparketti.fi
www.upofloor.fi
www.kahrs.com

Kiilto Oy/RT-osasto

Tampereentie 408, 33880 Lempäälä
[Kehätie, 33880 Sääksjärvi]
puh. 0207 710 100 fax 0207 710 101
etunimi.sukunimi@kiilto.com www.kiilto.com

Laattapiste Oy

Mestarintie 5, 01730 Vantaa
puh. 09 878 031 fax 09 890 832
www.laattapiste.fi

Lakan Betoni Oy

PL 42, 80101 Joensuu
puh. 020 748 1200 fax 020 748 1260
www.lakka.fi

Lampark Oy

Urheilutie 10, 35300 Orivesi
puh. 03 2730 440 fax 03 2730 441
veli-jussi.lietsala@lampark.fi www.lampark.fi

Master Chemicals Oy

Pyöräkatu 6
15100 Lahti, Finland
puh. 040 550 6649 fax 03 633 7398
info@master-chemicals.fi www.master-chemicals.fi

MASTER CHEMICALS OY

Saint-Gobain Rakennustuotteet Oy / Weber

PL 70 (Strömberginkuja 2), 00381 Helsinki
puh. 010 442 200 fax 010 442 2295
etunimi.sukunimi@e-weber.fi www.e-weber.fi

nora flooring systems Oy

Yrittäjänkatu 24, 33710 Tampere
puh. 03 271 0600 fax 03 271 0650
info-fi@nora.com, etunimi.sukunimi@nora.fi
www.nora.com/fi

Oy Orient-Occident LTD

Ruukinkuja 2, 02330 Espoo
puh. 09 260 660 fax 09 801 1227
www.orientoccident.fi

Pukkila Oy Ab

PL 29 (Pitkämäenkatu 9), 20251 Turku
puh. 0207 219 600 fax 0207 219 690
etunimi.sukunimi@pukkila.com www.pukkila.com

Tarkett Oy

Lars Sonckin kaari 16, 02600 Espoo
puh. 09 4257 9000 fax 09 4257 9090
etunimi.sukunimi@tarkett.com www.tarkett.fi

Travico Oy

Puutarhatie 22, 01300 Vantaa
puh. 09 477 0780 fax 09 477 07810
ville.ravila@travico.fi

travico.

tremco illbruck International GmbH

Vanha Porvoontie 238, 01380 Vantaa
puh. 09 5499 4500
ville.teerioja@tremco-illbruck.com
www.tremco-illbruck.fi

www.tremco-illbruck.fi

TrioFloor Oy

Perintötie 2d, 01510 Vantaa
puh. 09 8545 130 fax 09 852 1972
trio@triofloor.fi www.triofloor.fi

Oy Sika Finland Ab

Koskelontie 23 C, 02920 Espoo
PL 49, 02921 Espoo
puh. 09 511 431
www.sika.fi www.casco.fi www.schonox.fi

BUILDING TRUST

Unilin Finland Oy

PL 57, 00811 Helsinki
puh. 0400 458 238
ismo.sihvonen@unilin.com www.perigo.fi

Uudenmaan PR-Lattiat Oy

Nilsaksenpolku 2, 01510 Vantaa
puh. 09 228 9170 fax 09 228 91727
upr.slk@upr-slk.com

PINTAURAKOITSIJAT RY www.pintaurakoitsijat.fi
Unioninkatu 14, 00130 Helsinki Puhelin 09 12 99 501 etunimi.sukunimi@pintaurakoitsijat.fi
Pintaurakoitsijat ovat luotettavia ja osaavia ammattilaisia, jotka hoitavat yhteiskunnalliset velvoitteensa.

Etelä-Suomen Pintaurakoitsijayhdistys ry

ASKO ANTTILA OY pasi.anttila@askoanttila.fi	010 8355 800 www.askoanttila.fi
HYVINKÄÄN REMONTTIKESKUS OY PL 71 (Helenenkatu 7), 05801 Hyvinkää	019 430 745
HÄMEENLINNAN MAALAUUS- JA MATTOTYÖ OY hmm@pp.inet.fi	040 508 6660 www.maalausjamatto.fi
JORATA OY	0400 530 216 posti@jorata.fi
KARJALAN MAALAAMO OY info@karjalanmaalaamo.fi	03 671 6151
LAATTA-ASENNUS HEIKKI HAKIO OY heikki.hakio@laat-assenus.fi	0400 801 444 www.laatta-assenus.fi
MAALAUUSLIIKE REMULA OY maalausliike@remula.fi	040 901 2051 www.remula.fi
PIRITAN SANEERAUS JA MAALAUUS T:MI PiSaMa pirita.mikkolainen@gmail.com	0400 885 657
RAKENNUSMAALAUUS JARI KOMONEN Merventie 44, 13720 Parola jari.komonen@pp2.inet.fi	0400 879 122
RAKENNUSMAALAUUS TAMMINEN OY olavi@rakennusmaalauustamminen.fi	03 638 1589
RAKENNUSTAITO KUIVALAHTI OY kimmoo.kuivalahti@pp.inet.fi	040 508 2359
TASOITE JA MAALAUUS VIROLAINEN OY lidankalliontie 58, 30100 Forssa	03 435 4547
TTA MAALAUUS- JA SANEERAUSPALVELU OY Sepänkatu 3 D, 11710 Riihimäki janne.niemi@ttasaneeraus.com www.ttasaneeraus.com	040 525 0263
VÄRILÄISKÄ OY aki.salminen@varilaiska.fi	019 455 637 www.varilaiska.fi

Helsingin Maalarimestariyhdistys ry - www.hmmy.fi

A. NIEMISEN MAALAUUSLIIKE OY toimisto@anm.fi	09 440 799 www.anm.fi
AK-PINTAKÄSITTELY OY ak-pintakasittely@kolumbus.fi	0400 473 410
EKN-GROUP OY joona.nurmilaakso@ekn-group.fi	045 671 6272 www.ekn-group.fi
ENTISÖINTI ATHENE spede@kipsi.fi	0500 603 309 www.kipsi.fi
ESKO NURMISEN MAALAAMO OY mikko.mensio@enm.fi etunimi.sukunimi@enm.fi	09 728 8570 www.enm.fi
HM-MAALAUUSPALVELU KY matti.hovi@elisaneet.fi	0400 414 891 www.maalauspalvelu.net
KESKUSTAN MAALAUUS JA RAKENNUS OY keskustan.maalausjarakennus@co.inet.fi	09 884 0983

KORISTEMAALAAMO OCRA OY tuija.salin@koristemaalaamo.com www.koristemaalaamo.com	0400 308 6454
KORISTEMAALAUUS JA ENTISÖINTI PIRJO LAHDENPERÄ OY pirjo.lahdenpera@suomi24.fi	050 548 4982
LAINISALO RAKENNUSMAALAUUS OY erkki.harakka@lainisalo.fi www.lainisalarakennusmaalauus.fi	020 776 9621
LIEHUNEN OY info@liehunen.fi	09 638 458 www.liehunen.fi
LTU-URAKOINTI OY etunimi.sukunimi@ltu.fi	010 841 2800 www.ltu.fi
MAALAAMO MTW OY alice.sacklen@mtw.fi	040 535 0401 www.mtw.fi
MAALAUUSLIIKE E. HINKKA OY hinkka@ehinkka.fi	09 389 4344 www.ehinkka.fi
MAALAUUSLIIKE KUIKANMÄKI OY toimisto@ma-ku.net	020 747 9231 www.ma-ku.net
MAALAUUSLIIKE PASI POUTANEN OY maalausliike@poutanen.com	0400 446 130 www.poutanen.com
MAALAUUSLIIKE REPTON OY reptonoy@hotmail.com	0400 944 054 www.repton.fi
MAALAUUSLIIKE T. PYNNÖNEN OY teijo.pynnonen@kolumbus.fi	0400 705 635
MAALAUUSLIIKE TAPIO LILJA KY lijjat@dnainet.net	0400 470 373
MAALAUUSLIIKE VILÉN & SYRJÄNEN OY etunimi.sukunimi@maalausliikevs.fi www.maalausliikevs.fi	010 271 6010
NYKY-MAALAUUS OY tapio.tyllinen@nyky-maalauus.inet.fi	09 724 0125
OTE OY ote@ote.fi	0400 430 376 www.ote.fi
OY IP MAALAAMO & MÅLERI AB toimisto@ipmaalaamo.fi	09 8364 4350 www.ipmaalaamo.fi
OY MAALAUUS- JA ENTISÖINTI RITARI & SMEDBERG LTD. Alasentie 10	09 294 6526 pekka.ritari@pp.inet.fi
PENTTI MÄHÖNEN OY info@penttimahonen.fi	0400 826 246 fax 09 714 538
RA-URAKOINTI OY rauno.asplund@ra-urakointi.fi	09 350 9590
RAKENNUS- JA MAALAUUSLIIKE HELKAR OY info@helkar.fi	09 755 2944
RAKENNUSLIIKE M. SEPPÄLÄ OY marko@mseppalaoy.fi	010 239 82 80
SÄVYRAKENNE OY etunimi.sukunimi@savyrakenne.fi	09 3869 8160 www.savyrakenne.fi
TASOITE JA MAALAUUS VESA OY anttila@vesaoy.fi	09 374 1881
TASOITE JA MAALAUUSTYÖ VISTA OY vista.oy@pp.inet.fi	045 656 6622 joni.lindblom@vistaoy.fi

TRIASOLE PINNOITUS OY jari.jussila@triasole.fi	09 3478 860 www.triasole.fi
UUDENMAAN PINTASUOJAUS OY uudenmaan@pintasuojaus.com	040 768 6377 www.pintasuojaus.com
VELJEKSET LEHTINEN MAALAUUSLIIKE OY maalauus@veljeksetlehtinen.com www.veljeksetlehtinen.com	09 135 2516
VUORIMAALAUUS OY	0400 456 608 vuorimaalaus@jippii.fi

Itä-Suomen Pintaurakoitsijat ry - www.itasuomenpintaurakoitsijat.fi

ITÄ-SUOMEN JULKISIVUMAALAUUS OY jukka.puharinen@julkisivumaalausoy.fi	0400 578 747
KML-MAALARIT OY niilo.kuronen@kml-maalari.inet.fi	017 262 7988 www.maalauskuopio.fi
MAALAUUS-REIJONEN KY reijonen.martti@gmail.com www.remonttijamaalausjoensuu.fi	013 851 666
MAALAUUS- JA REMONTTIPALVELU MUJE OY juha-petri.muje@telemail.com www.maalausjaremonttimuje.com	040 556 8450
MAALAUUS- JA SANEERAUS H. SAITSEV harri.saitsev@pp.inet.fi	040 5537 996
MAALAUUS- JA TASOITETYÖ PEHKONEN KY jouni.pehkonen@mbnet.fi	0400 175 977
TASOITE JA RAPPAUS PETRI RÄSÄNEN OY posti@tasoitejarappaus.fi	041 448 3011 www.tasoitejarappaus.fi
MAALAAMO VERNISSA KY mruotsa@dnainet.net	050 5333 764 www.maalaamovernissa.fi
MAALAUUS JA SISUSTUSTYÖ KAI AHOKAS kai.ahokas@pp.inet.fi	0400 752 662
MAALAUUSLIIKE JARI TARKKONEN KY jari.tarkkonen@kolumbus.fi	0400 378 997
MAALAUUSLIIKE KARTTUNEN OY www.maalausliikekarttunen.fi info@maalauusliikekarttunen.fi	017 363 1723
MAALAUUSLIIKE LESKINEN KY maalauusliike@mikaleskinen.fi www.maalausliikeleskinen.fi	050 331 7669
MAALAUUSLIIKE POJAT OY janne.hon@suomi24.fi	050 323 4782
POHJOIS-KARJALAN MAALAUUSYHTYMÄ AY maalauusyhtyma@gmail.com	0500 750 302
PRO-PINNOITUS OY pro-pinnoitus@co.inet.fi	013 413 708 www.pro-pinnoitus.fi
PINTAKÄSITTELY VEKANNE OY veli-matti.elo@vekanne.fi	044 973 2661 www.vekanne.fi

Jyväskylän Maalarimestariyhdistys ry

ANTTI K OY jari.kontturi@anttik.fi	040 560 2813 www.anttik.fi
JÄMSÄN MAALAUS JA KUNNOSTUS OY Aittomäentie 2, 42100 Jämsä teemu.hannula@jmk.fi	0400 510 548 www.jmk.fi
K-S MESTARITYÖ OY tero.saikkonen@mestarityo.fi	040 549 2155 www.mestarityo.fi
MAALAUS- JA KUNNOSTUSPALVELU PEITSO TMI mkppeatso@gmail.com	0400 571 176 www.peatso.fi
MAALAUSLIIKE HÄMEENKORPI KY jari.hameenkorpi@gmail.com	040 563 5821
MAALAUSLIIKE PASI MAUNUAHO pasi.pasimaunuaho.fi	040 593 4004 www.pasimaunuaho.fi
MAALAUSLIIKE PEKKARINEN OY maalausliike.pekkarinen@elisanet.fi	014 378 3390
MAALAUSLIIKE P. RAAPPANA pekka.raappana@kolombus.fi	0400 643 451 www.raappana.net
MAALAUSTYÖ KARI POHJA OY maalaustyö@kiinteistoinsoorit.fi	0400 342 101
RAKENNUS & MAALAUS KOSKINEN OY maalaus.koskinen@elisanet.fi	0400 643 642 www.rm-koskinen.fi
RAKENNUS- JA MAALAUSPALVELU ÄSSÄMÄKI KY assamaki@kolombus.fi	0400 640 718
RAKENNUSLIIKE SINETTÄ OY tomi@sinetta.fi	050 319 8233
RAKENNUSPALVELU ARTO MATILAINEN OY rakennuspalvelu.amatilainen@elisanet.fi	0400 543 669
RAKENNUSPALVELU SINETTÄ KY jari@sinetta.fi	040 5087 178
TASOITUS JA MAALAUS VIILOS AVOIN YHTIÖ vesa.viilos@gmail.com	050 526 3406
TIKKAPINTA OY tikkapinta@tikkapinta.fi	014 375 3055
VAAJASANEERAUS OY info@vaajasaneeraus.fi	044 581 3363 jukka@vaajasaneeraus.fi

Kaakkois-suomen pintaurakoitsijat ry

AUTO- JA RAKENNUSMAALAAMO RÖYSKÖ KY sami.roysko@sisustus.inet.fi	05 453 4444
E. VOUTILAINEN OY e.voutilainenoy@e-voutilainen.fi	05 669 0600 www.e-voutilainen.fi
J. PÖLJÖ MAALARIT OY jarmo.poljo@gmail.com	0400 488 991
KARHULAN SANEERAUS OY karhulansaneeraus@gmail.com	044 055 0955
KAUSALAN PINNOITE OY matti.pauna@kausalanpinnoite.fi	020 787 0380 www.kausalanpinnoite.fi

KYMEN PINTAMAALAUS KY markku.petman@kymp.net	044 2905 545 www.pintamaalaus.net
KYMEN TASOITE sami.niemela@maalaus-peuhkuri.fi	0500 250 254
KYMERA OY etunimi.sukunimi@kymera.fi	05 228 8777 www.kymera.fi
LAATU-MAALAUS MUHONEN OY posti@maalausmuhonen.fi	05 415 2117
LATTIAPÄÄLLYSTEIHIKE AHTI LEPISTÖ Savolaistenkatu 10, 50170 Mikkeli	0400 262 76
MAALAUS TIKKA OY katri.parkkima@maalaustikka.com	05 456 1195 www.maalaustikka.com
MAALAUS JA PINNOITUS AHTIAINEN KY hannu_ahtiainen@maalausjapinnoitus.fi	050 525 2788
MAALAUS- JA PINTAKATE H. KÄRHÄ Leppärinne 1 C 13, 55800 Imatra	040 742 9902 pintakate@luukku.com
MAALAUSLIIKE E. HEISKANEN OY e.heiskanen@e-heiskanen.fi	05 432 2100 www.e-heiskanen.fi
MAALAUSLIIKE JAANA YLÄ-OUTINEN KY jaana.yla-outinen@co.inet.fi	040 513 6406
MAALAUSLIIKE JORONEN OY maalausliike@joronen.fi	0400 739 169 www.maalausliike.fi
MAALAUSLIIKE K. VALJAKKA KY jari.valjakka@surffi.fi	040 589 0358 www.maalausliikevaljakka.net
MAALAUSLIIKE KOUKONEN KY koukonenky@gmail.com	0400 575 663
MAALAUSLIIKE PEUHKURI OY maalausliike@maalaus-peuhkuri.fi	05 411 8370 www.maalaus-peuhkuri.fi
MAALAUSLIIKE PÖNTINEN OY etunimi.sukunimi@maalausliikepontinen.fi	015 172 272 www.maalausliikepontinen.fi
MAALAUSLIIKE SAMI AHTIAINEN OY sami.ahtiainen@maalausliikeahtiainen.fi	040 551 0564 www.maalausliikeahtiainen.fi
MAALAUSLIIKE V. LÄÄPERI OY maalausliike@vlaaperi.inet.fi	0400 790 542 www.maalausliikelaaperi.fi
MAALIPINTA MERILÄINEN KY maali.pinta@kolombus.fi	0500 274 994
OTAVAN MAALAUSTYÖ OY juha.mesiainen@gmail.com	0500 636 783 www.otavanmaalaustyoy.fi
PARKETTI- JA MATTOTYÖ M. MYYRYLÄINEN OY mikko.myyrylainen@parketti-ja-mattotyoy.inet.fi	0500 557207 www.parkettimyyrylainen.fi
RAKENNUSPINNOITUS RANTANEN OY sami.rantanen@rprantanen.fi	040 540 8977 www.rprantanen.fi
RASPAL OY jari.pallonen@raspal.fi	0400 487 561 www.raspal.fi

SANEERAUS JA MAALAUS RAAPPANA OY saneerausjamaalaus.raappana@pp.inet.fi	040 772 1159
TASOITE AHONEN OY tasoite.ahonen@kymp.net	040 506 6396
TASOITE JA MAALAUS A & A SAVINAINEN OY aki.savinainen@savina.fi	0400 553 411 www.savina.fi
TASOITETYÖ TUVIALA OY vesa.tuviala@gmail.com	040 5815 629
TMI LECKLIN tmi.lecklin@kymp.net	0500 752 590
VUOKSEN KORRO OY vesa.hannula@vuoksenkorro.fi	0400 254 574 www.vuoksenkorro.fi

Kemin Maalarimestariyhdistys ry

KEMIN MATTO- JA MAALAUSTYÖT V. SOINI KY vesa.soini@hotmail.fi	0440 588 790
MAALAUSLIIKE REIJO KOLPPANEN KY Nauskankatu 3, 94600 Kemi	0400 391 310 aarni.kolppanen@pp.inet.fi
MATTO JA MAALAUS J. NIKULA KY jorma.nikula@pp.inet.fi	050 435 8773 www.mattojamaalausnikula.fi
MAALAUSLIIKE URHO REMES OY jp.remes@pp.inet.fi	0400 690 222

**Lahden Maalarimestariyhdistys ry -
www.lahdenmaalarimestarit.fi**

JAN SANEERAUS OY info@jansaneeraus.com	0500 493 904
KAUSALAN PINNOITE OY info@kausalanpinnoite.fi	020 787 0380 www.kausalanpinnoite.fi
LAHDEN KIINTEISTÖMAALAUS OY Ketokatu 15, 15810 Lahti	03 7344 990 lahdenkiinteistomaalausoy@co.inet.fi
LUJAMAALAUS OY lujamaalaus@phnet.fi	050 63564
MAALAUS JA RAKENNUS A. HARTIKAINEN KY maalhart@nic.fi	03 756 2779
MAALAUSLIIKE ARI VAINIKKA OY maalari.vainikka@rivakka.net	015 467 543
MAALAUSLIIKE VEIKKO E. NIEMINEN OY veikko.e.nieminen@phnet.fi	0400 771 994 www.ven.fi
MAALAUSTYÖ K. NEVALAINEN OY Saarnikatu 4 A 2, 15520 Lahti	0400 492 339 ki.nevalainen@phnet.fi
MAALAUSTYÖ T. KUITUNEN OY Metsä-Pekkalantie 11, 15610 Lahti	0400 492 885 maalaustyoy.tkuitunen@phnet.fi
RAMOMIA jarmo.karppinen@ramomia.fi	040 3566 065
SOLMASTER OY solmaster@solmaster.fi	03 780 2363 www.solmaster.fi

T:MI ASKO KÖTTÖ 0400 491271
asko.kotto@phnet.fi

VEIKKO SMOLANDER OY 040 595 5963
v.smolander@luukku.com

Länsi-Suomen Pintaurakoitsijat ry

LÄNNEN PINTAKÄSITTELY OY 02 823 9669
jukka.lankinen@lannenpintakasittely.fi

MAALAUSLIIKE MARKKU VILJANEN KY 02 823 4134
PL 243 (Kolla), 26101 Rauma

MAALAUSLIIKE VELJEKSET KUTILA 0440 534 094
info@veljeksetkutilla.fi www.veljeksetkutilla.fi

RAUMAN MAALAUS-RAKENNUSHUOLTO OY 0500 720 836
Sylväraumankatu 10, 26100 Rauma
petri.vuori@raumanmaalaus.net.fi
www.raumanmaalaus.fi

RAUMAN MAALAUS- JA TAPETOINTIPALVELU OY
riitta.viljanen@rmt.fi 0500 325 296

Läntisen-Uudenmaan Maalarimestariyhdistys ry

MAALAUSLIIKE H. PESONEN OY 0400 771 258
Reillininkuja 4, 08150 Lohja

MAALAUSLIIKE TAPIO LILJA 0400 470 373
lijjat@dnainternet.net

MAALAUSLIIKE STELMACHER & POIKA 0500 511 064
stelmacher.poika@dnainternet.fi www.maalauslohja.fi

Oulun Maalarimestariyhdistys ry - www.oulunpintaurakoitsijat.fi

**HAUKIPUTAAN MAALAUS- JA
REMONTTIPALVELU KY** 0400 736 583
mikko.tienhaara@windowslive.com

JOUNI FYRSTEN OY 0400 770 035
jouni.fyrsten@gmail.com

MAALAUS MAHTI OY 040 719 1628
marko.sarkiniva@maalausmahti.fi www.maalausmahti.fi

**MAALAUS- JA TASOITETYÖ
M. SUOJANEN OY** 0400 682 581
mika.suojanen@maalausjatasoitetyo.fi

MAALAUSLIIKE A VIINIKKA OY 0400 684 458
aimo.viinikka@gmail.com

MAALAUSLIIKE M. ANNOLA OY 0400 919 281
matti.annola@gmail.com www.maalausoulu.fi

MAALAUSLIIKE HAANPÄÄ OY 0400 760 648
maalausliike.haanpaa@gmail.com
www.maalausliikehaanpaa.fi

MAALAUSLIIKE VELJ. NIINIMAA 08 3121 920
veljekset.niinimaa@dnainternet.net

MAALAUSLIIKE VÄYRYNEN OY 0500 681 913
jouko.vayrynen@kajaani.net www.maalausliikevayrynen.fi

MAALAUSPALVELU R. KURTTI OY 0400 890 662
reijo.kurtti@pp.inet.fi

MESTARIMAALAUS SEPPÄNEN & TOIKKA OY 0400 460 886
jarmo.toikka@mestarimaalaus.fi

OULUN SEUDUN MAALAUS OY 040 963 1269
asiakaspalvelu@oulunmaalaus.fi www.oulunmaalaus.fi

PINTAURAKOINTI FINGERROOS OY 050 592 2112
pekka.fingerroos@mail.com www.maalausliike-kokkola.fi

POHJOLAN PINTAMESTARIT OY 041 443 9252
jaakko.rekila@pintamestarit.fi www.pintamestarit.fi

RS-INSTALL OY 0400 762 468
Olaskuja 13 A 1, 90900 Kiiminki

SANEERAUS LAAKKO OY 0400 588 323
ilkka.laakko@saneerauslaakko.fi www.saneerauslaakko.fi

SANEERAUS OLA-ARI OY 0400 870 368
saneerausolaari@gmail.com

T & J MAALAUS OY 0400 160 679
Kukkulantie 23, 90940 Jääli
tjmaalaus@gmail.com

TEUVO JÄRVENPÄÄ OY 0400 580 172
teuvo.jarvenpaa@luukku.com www.teuvojarvenpaaoy.fi

Pohjanmaan Pintaurakoitsijat ry - www.ppry.fi

JARIN MAALAUSPALVELU OY 050 305 7326
jari.jaaska@gmail.com www.jarinmaalauspalvelu.fi

KAUKOMAALAUS OY 0400 368 811
kauko.turunen@kaukomaalaus.fi www.kaukomaalaus.fi

MAALAUSLIIKE JARI TUURI 0400 369 654
Alapääntie 292, 61430 Isorehto
jari.tuuri@netikka.fi

MAALAUSLIIKE KÖYKKÄ KY 0400 766 958
tero.koykka@hotmail.com

MAALAUSLIIKE LAPIKISTO KY 0400 661 416
marko.lapikisto@pp.nic.fi

MAALAUSLIIKE MATTILA & LEHTIMÄKI OY 050 527 9387
reijo.lehtimaki@maalausliike-ml.fi

MAALAUSLIIKE R. LEHTIMÄKI KY 040 535 7841
info@maalausliikelehtimaki.fi

MAALAUSTYÖ KORHONEN JARI-PEKKA 040 595 3501
Hirvijärventie 216, 61600 Jalasjärvi
jari-pekka.korhonen@netikka.fi

MAALAUSURAKOINTI M.PAANANEN 050 542 9167
marko.paananen@pp.inet.fi

PEKAN MAALAUS TMI 040 734 7636
pekka.ala-huikku@elisanet.fi www.pekanmaalaus.fi

SOININ MAALAUSPALVELU KY 040 966 3592
Kaurakuja 1, 63800 Soini
janikotanen@hotmail.fi

SOININ SANEERAUS OY 0400 866 053
www.soininsaneeraus.fi

VÄRIPIIRTO OY 06 450 6100
mika.vinni@varipiirto.fi

Porin Maalarimestariyhdistys ry - www.porinmaalarimestariyhdistys.fi

MAALAUSLIIKE ALTTI RINTALA OY 044 3697391 (Kari)
040 7076394 (Jukka)
ar@maalausliikear.fi www.maalausliikear.fi

MAALAUSLIIKE SIMULA OY 0500 665 482
jarmo.simula@dnainternet.net

PORIN MAALAUSTYÖT OY 040 551 9107
markku.laikkoja@porinmaalaustyot.fi
www.ruiskumaalaus.fi

TMI HANNU GUSTAFSSON 0400 721 968
hannu.gustafsson@hotmail.com
www.maalausliikegustafsson.fi

Rovaniemen Pintaurakoitsijayhdistys ry

JF-MAALAUS KY 0400 693 808
Katajankuja 7, 96910 Rovaniemi

MAALAUSLIIKE LAITILA OY (Kari) 0400 393 410
maalausliike.laitila@co.inet.fi (Antti) 040 550 4791

**MAALAUS- JA TASOITETYÖT
J. SINKKONEN OY** 0400 693 266
juha.sinkkonen@ppb.inet.fi

VASTUUREMONTTI OY 0207 498 880
kari.harmanen@vastuuremontti.fi www.vastuuremontti.fi

Suomen Korroosiorakoitsijat ry - www.sku.fi

CORRO-KOLMIO Y 02 5299 590
etunimi.sukunimi@corrokolmio.fi www.corro-kolmio.fi

ESKO NURMISEN MAALAAMO OY 09 728 8570
mikko.mensio@enm.fi
etunimi.sukunimi@enm.fi www.enm.fi

E. VOUTILAINEN OY 05 669 0600
e.voutilainenoy@e-voutilainen.fi www.e-voutilainen.fi

LÄNNEN PINTAKÄSITTELY OY 02 823 9669
jukka.lankinen@lannenpintakasittely.fi

**MAALAUS- JA RAKENNUSPALVELU
ÄSSÄMÄKI KY** 0400 640 718
assamaki@kolumbus.fi

MAALAUSLIIKE E. HEISKANEN OY 05 432 2100
e.heiskanen@e-heiskanen.fi www.e-heiskanen.fi

MAALAUSLIIKE PARTANEN OY 045 6727 751
jpartane@sci.fi

MASTER FLOOR OY 03 363 0880
lasse.sulanto@masterfloor.inet.fi

PINTAVILEN OY 03 368 5516
pintavilen@pintavilen.fi www.pintavilen.fi

SEINÄJOEN PINTAKÄSITTELY OY 0400 836 166
myynti@pintakasittely.fi www.pintakasittely.fi

VOIKKAAN VUOKRAHALLIT KY 05 388 8088
voikkaan.vuokrahallit@co.inet.fi

VUOKSEN KORRO OY 0400 254 574
vesa.hannula@vuoksenkorro.fi www.vuoksenkorro.fi

TRIASOLE PINNOITUS OY 09 3478860
jari.jussila@triasole.fi www.triasole.fi

Tampereen Maalarimestariyhdistys ry
- www.tremmy.fi

MAALAAMO ORELL OY	03 377 2445 hannu.orell@maalaamoorell.fi
MAALAUSLIIKE PARTANEN OY	040 736 1117 Kai Partanen toimisto@maalausliikepartanen.fi
MAALAUSLIIKE TANHUANPÄÄ OY	0400 739 328 tanhuanpaa@jippii.fi
MAALAUSLIIKE U RAJALA OY	0400 784 357 maalausliike.u.rajala.oy@pp1.inet.fi www.maalausliikerajala.com
MAALAUSLIIKE VAINIOMÄKI OY	03 255 9500 markku@maalausliikevainiomaki.fi
MAALAUSPALVELU LAINE OY	0400 730 690 jarmolaine@kolombus.fi www.maalauspalvelulaine.com
MAALAUSPALVELU OLLI HIETANEN OY	03 344 4049 maalauspalvelu.ollhi.tietanen.oy@tpnet.fi
MAALAUSURAKOINTI ISMO WALLEDAHL KY	040 704 487 ismo.wallendahl@iwallendahl.com www.iwallendahl.com
MASTER FLOOR OY	010 666 3131 lasse.sulanto@masterfloor.fi
PMK-MAALAAMO KY	0400 632411 markku.tyven@kolombus.fi
RAKENNUS-REMONTTI-RÄSÄNEN	050 383 5353 pasi@rakennusrasanen.fi
RAKENNUSMAALAUS TAISTO JOKINEN OY	03 265 6820 rkmjoki@luukku.com
REMONTTIKAKSIO OY	0500 637 496 Käyräkuja 30, 33430 Ylöjärvi
RM-MAALAUS JA RAPPAUS OY	050 5215 191 Ruovedenkatu 14 A 5, 33720 Tampere
SANEERAUSMAALAUS OY	0400 737 967 saneerausmaalaus@kolombus.fi
SÄVYKULMA KY	0400 627 473, 03 360 0085 savikulma@gmail.com
TAMMER-MAALAAMO OY	03 214 3207 tammer-maalaamo@co.inet.fi
TAMPEREEN MAALAUS JA RAPPAUSTYÖT OY	0400 508 008 jyrki.saesvuo@tamperemaalausjarappaustyot.com
TAMPEREEN MAALAAMO OY	0400 621 262, 03 253 0002 Niittyhaankatu 25, 33720 Tampere
TAMPEREEN TAPETOINTI JA MAALAUS	040 833 2002 mariannekyronen@hotmail.com
TELAKALLE	050 3634849 maalausmestari@gmail.com www.telakalle.fi
TMI HARRI K. ANTILA	0400 622 300 tmi.harri.anttila@netti.fi www.harrikanttila.fi
TMI KAPARA	045 1855 7786 kari.kotkaslahti@gmail.com
TYÖLÄ OY	044 339 9960 tyola.oy@gmail.com

Turun Maalarimestariyhdistys ry -
www.turunmaalimestariyhdistys.fi

ETELÄ-SUOMEN MAALAUS-JA KIIINTEISTÖ OY	0400 227 121 www.maalausturku.fi
JMP YHTIÖ OY	0500 530 408 pekka.nieminen@jumpyhtio.fi www.jumpyhtio.fi
KIIINTEISTÖMAALAUS LEHTOSAARI OY	0400 524 656 kalevi.lehtosaari@kolombus.fi
KIRJALAN MAALAUSPALVELU TMI	045 6755 349 kirjalan.maalauspalvelu@pp.inet.fi www.kirjalanmaalaukspalvelu.fi
LOISTOMAALAUS OY	040 872 9751 palmeiomartin@hotmail.com www.palmeiro.fi
MAALAUS T. JÄRVINEN OY	02 479 6341 Pronssikuja 1, 21410 Vanhalinna tuija.boege@maalaujarvinen.fi
MAALAUSLIIKE MIKA AALTONEN OY	0400 822 074 Mika Aaltonen: posti@maoy.fi www.maoy.fi
MAALAUSLIIKE HELIN OY	02 431 7219 ilkka@maalaukkehelin.fi www.maalausliikehelin.fi
MAALAUSLIIKE U. RAJALA OY	0400 784357 maalausliike.u.rajala.oy@pp1.inet.fi www.maalausliikeurajala.com
MAALAUSLIIKE TIMO RANDELL OY	02 248 1533 timo.randell@saunalahti.fi
MAALAUSURAKOINTI AALTO OY	02 210 7700 jarmo.aalto@maalaukkoaltoaalto.fi

MR-MAALAUS OY

0400 459 411
mr-maalauksoy@pp.inet.fi

OY MILOSAN AB

ilkka.kallio@milosan.fi 02 242 4049
www.milosan.fi

PK URAKOINTI OY

jarmo.ojanpera@pkurakointi.fi 0400 919 767
www.pkurakointi.fi

SALAMASANEERAUS OY

salamakeskus@salamasaneeraus.fi 02 435 5001
www.salamasaneeraus.fi

SANEERAUS JA MAALAUS ERANDER OY

saneeraus.maalaus@erander.inet.fi 0500 783 389

TASOITE- JA MAALAUSTYÖT NIKULA KY

Kuntoliijanlenkki 2, 21420 Lieto 02 487 2407

TELAKALLE OY

maalausmestari@gmail.com 050 3634849
www.telakalle.fi

TURUN RAPPAUS JA NOSTOLAVAPALVELU

Puutarhantie 22, 21250 Masku 0400 830 051
markku.yrtti@gmail.com

US-MAALAUS OY

0400 523 131
timsten@gmail.com

VÄRI & PINTA

VÄRI JA PINTA • PINTAKÄSITTELYALAN AMMATTILEHTI 2017

Lehti
pintakäsittelyalan
ammattilaisille!

Aikataulu 2017

Nro	Varauspäivä	Ilmestys	Teema
2	7.4.	12.5.	nostimet
3	18.8.	22.9.	100-vuotta - juhlanumero
4	10.11.	15.12.	koulutus, työsuojelu

lisätiedot

ilmoitusmyynti

MarDiem Päivi Rintala 045 108 6861
ilmoitusmyynti@varijapinta.fi

Sidosryhmät ja osoitteisto

yhteyspäällikkö Tuija Laaksonen 0500 425 455
ilmoitukset@varijapinta.fi

70 vuotta takana

Hämeenlinnan maalausalan yrittäjät kokoontuivat lokakuussa 1946 perustamaan paikallista maalarimestariyhdistystä.

Jälleenrakentaminen oli vuonna 1946 täydessä vauhdissa ja yrittäjiä kovasti monenlaisia. Syksy oli ollut koko Hämeessä poikkeuksellisen sateinen. Yhdistyksen peristamispäivänä 2.10. päivän isoin uutinen kertoi, että Saksan sotarikolliset saaneet tuomionsa.

Suomen Maalarityöntantajaliiton Hämeenlinnan osaston kokouksessa olivat läsnä Antti Paatso, Eero Envall, S. Ryymin, H. Juhola ja L. Lassander. Jäsenmaksuksi määrättiin 500 mk. Seuraavana

vuonna Suomen Maalaustyöntantajaliiton liittokokoukseen Tampereelle päätettiin lähettää E. Envall. Evästyksenä annettiin lupa käyttää 3000 mk yhdistyksen varoja. Yhdistyksen kassavarat olivat kaikkineen vain 4000 mk, etteivät perustajat ainakaan mitään arkajalkoja olleet.

Suihkumaalaukurssi 1958

Ensimmäisinä vuosina työsuhdeasiat olivat paljon esillä. 1949 esitettiin esimerkiksi liiton vuosiko-

koukselle, että kaikki jäsenliikkeet pitäisivät yhden viikon loman kesäkuussa. Muutenkin yhteistä esiintymistä korostettiin. Vuonna 1950 päätettiin yhteisilmoitukselta paikallisessa lehdessä. Samana vuonna vietettiin ensimmäinen pikkujoulu Aulangolla. Pikkujouluperinne oli Suomessa tuolloin vasta vakiintumassa.

Työsuhdeasiat askarruttivat jatkuvasti. Vuonna 1951 Hämeenlinnan osasto oli tehnyt esityksen SMML:lle, että maalarien työntekijäliiton kanssa sovittaisiin maltillisista palkoista, joilla vähennettäisiin talvella työttömyyttä. 1956 oli hankala. Töitä oli paljon ja yleislakko tulehdutti aikaisemminkin herkä työmarkkinat. Vuonna 1957 Hämeenlinnan osasto esitti liittokokoukselle

lisästä työehtosopimukseen, että ammattiosastoon kuuluva työntekijä velvoitettaisiin työskentelemään alan liikkeissä tai vakituisena toimenhaltijana muunlaisella työnantajalla.

Ammatillinenkaan kehitys on noiden kireiden vuosien aikana unohtunut. Maalarimestari Ryymin järjesti tammikuussa 1958 suihkumaalaukurssin, joka pidettiin Karjalan Maalaamon verstaalla.

Villit maalarit

1961 Juri Gagarin kävi avaruudessa ja Hämeenlinnan osasto vaihtoi nimeään. Uudeksi nimeksi tuli Hämeenlinnan Maalarimestariyhdistys ry.

1960-luvun alussa oli paljon taloudellista harrastuneisuut-

YRITYSLEFFALIPUT

Anna lahjaksi elämys!

Y R I T Y S M Y Y N T I

Finnkino Oy | 09-1311 9205

yritysmyynti@finnkino.fi | finnkino2b.fi

HELSINKI | ESPOO | VANTAA | LAPPEENRANTA | LAHTI | TURKU | TAMPERE | PORI | JYVÄSKYLÄ | KUOPIO | OULU

ta. Vuoden 1964 Suomen Maalarimestariiliiton liittokokous järjestettiin Aulangolla. Järjestelyiden hoidosta yhdistys ansaitsi 3000 euroa, mikä sijoitettiin valtion obligaatioihin.

Vuosi 1967 keskusteltiin työllisyysilanteesta, koska laitokset, pankit ja sairaalat ovat alkaneet käyttää yksityisiä maalareita remonttitoissaan. Hämeen Sanomienkin käyttäessä yksityisiä maalareita, päätettiin vetää yhdistyksen ilmoitus pois lehdestä. Samaten maalarin käytyä kaupungin viranomaisten puheilla saadakseen töitä suoraan, päätti yhdistys olla antamatta enää minkäänlaisia avustuksia näille maalareille.

Lakkoa ja seisokkia

Radikaali vuosikymmenen loppu heijastui yhdistyksenkin toimintaan. 1968 keskusteltiin 40

tuntisesta työviikosta. Seuraavana vuonna kuljettiin korkeasuhdanteessa, mikä toi mukanaan paljon työriitoja. Erikseen kirjattiin työntekijöiden kohtuuttomat TES-vaatimukset.

Ajat pysyivät levottomina. Vuotta 1971 sävyttivät erilaiset piste- ja istumalakot sekä pitkään jatkuneet sopimusneuvottelut. Seuraavana vuonna taas alkoi ns. myrkkymaaliboikotti, jolloin työntekijät kieltäytyivät käyttämästä määrättyjä maaleja. Työllisyys-tilanne oli 1973, tyväestä oli puutetta, mikä puolestaan johti palkkojen liukumiseen. Ns. myrkkymaali nosti lakkoja, samoin ruiskumaalaukset. Asiat rauhoituivat vasta työnantajan julistamaan työsulkuun kesän alkaessa 1973. Hyvän työllisyysilanteen jatkuessa 1974 tehtiin päätös, että ilmoittelu työvoiman saamiseksi on kielletty.

Kahdeksankymmentäluku oli pastellivärien ja olkatoppausten vuosikymmen. Hämeenlinnan Maalarimestareilla sujui taisaisesti. Vuosikertomuksissa kerrotaan, että hyvin on mennyt, työntekijöistä on puutetta. Vuoden 1987

sateinen kesä häiritsi etenkin ulkomaalauksia. Myöhään syntynyt Naistoimikuntia on ollut yhdistyksissä pitkälti yli sata vuotta. Hämeenlinnan Maalarimestarien naistoimikunta kuitenkin aloitti vasta muiden lopetellessa vuonna 1990. Seuraavana vuonna uusi toimikunta sai oikeuden osallistua kokouksiin, joissa käsitellään palkkausta, sopimuksia ja vakuutuksia. 1993 liittokokous järjestettiin Hämeenlinnassa. Naistoimikunta teki pitkälti käytännön työt, ja saivatkin tuotosta kolmanneksen. Tuo liittokokousjärjestelmä kehittää ja järjestää erilaisia tilaisuuksia sekä koulutusta. Vuosikymmenen alussa ponnahdi esiin kysymys siitä, pitäisikö maalarimestareille perustaa oma järjestö, koska monilta maalarimestariiliiton jäsenistä puuttui maalarimestaritutkintoa.

Vuonna 1993 päätettiin olla mukana liiton kehittämässä ajatuksessa kunnostaa 75 sotainvalidien asuntoa Suomen 75-vuotisen itsenäisyyden kunniaksi.

Hämeenlinnan yhdistyksen osaksi tulivat neljä kohdetta.

Laatua kehittämässä

Laadun kehittäminen kuului 1990-luvun juttuihin. Kahdeksan yhdistyksen jäsenliikettä aloitti vuonna 1998 laatujärjestelmäkoulutuksen. Valmiiksi järjestelmän saivat valmiiksi Maalaamo Asko Anttila Oy, Maalausliike Valto Anttila Oy, Hämeenlinnan Maalaus- ja Mattotyö Oy, Karjalan Maalaamo Oy, Insinööritoimisto Mantere Oy, Maalausliike Remula Oy, Maalaamo Pekka Ruokonen Oy ja Rakennusmaalaus Tamminen Oy.

Tämä vuosituhat ei ole vielä järin syvää historiaa. Vuonna 2010 yhdistyksen sai uuden nimen nyt kolmatta kertaa: Etelä-Suomen Pintaurakoitsijayhdistys ry. Ikävä käänne koitui, kun vahvasti aloittanut ja paljon tehnyt naistoimikunta lopetettiin vuonna 2013 toimittuaan 23 vuotta.

Reima Tylli

Täydellinen yhdistelmä

ASENNA LATTIA NOPEASTI JA SUJUVASTI

1025 Superflow on uusi itsetasoitteva tasoite, kovalle alustoille. Erittäin sopiva alusta muovimatoille, parketille tai suurikokoisille keraamisille laatoille. Tasoitteen levittäminen sujuu helposti vaikka seisten, niin vältät polvilla seisomista.

Startack Power ja Startac Combi ovat kaksi yleistä lattia- ja seinäliimaa erittäin laajalla käyttöalueella. Sopii sekä kuiviin että märkiin tiloihin. Yhdessä 1025 Superflown kanssa saat ympäristöystävällisen järjestelmän lattioille, joissa vaaditaan pitkää käyttöikää ja korkeaa laatua!

Lisätietoja www.bostik.fi

Rahan odottaminen maksaa

Miten peritte saatavanne? Saatteko rahat nopeasti kotiin, vai joudutteko maksamaan rahan odottamisesta?

Käyttäkää siirto-perintää – se jouduttaa rahantuloa

Siirto-perintä on Postisäästöpankin postisiirron palvelumuoto – perintää yksinkertaisimmillaan. Se vähentää perimistyötä ja myös rahan odottamista. Kun siirto-perintä tekee maksamisen vaivattomaksi laskun saajalle, hän maksaa nopeammin. Te saatte rahat nopeammin.

Tarkat tiedot siirto-perinnästä saatte Postisäästöpankin konttoreista tai postitoimipaikoista.

POSTISAÄSTÖPANKKI

SIIRTO PERINTÄ jouduttaa rahantuloa

Tilataksa täällä kupongilla siirto-perintää esittelevä "Perimätiedon käsikirja" ilmaiseksi!

Lisätietoa löydettyä kuponki, kirjakuoreesta, postimaksu 40 penniä.

Postisäästöpankki, talousosasto, Helsinki 7.

Tilaa "Perimätiedon käsikirjan".

Nimi _____

Lähiosoite _____

Postitoimipaikka _____

Arvo tai ammatti _____

Minulla on postisiirtotili Minulla ei ole postisiirtotiliä

Maalausliikkeille teemme nimipainatuksella varustettuja laskulomakkeita omakustannushintaan. Kun lasku on maksettu, tulee postissa siitä tosite ja tiliote, josta näkee paljonko tilillä on rahaa.

UUTUUS!
eripox
reaktiobetonimaali

eripox on kehitetty lietteisten hukkumusten ja 2-komponenttien reaktiomaalien perusteella. eripox on hyvin betonin muodostavan kovan ja kiinnittyneen maalin rasittajaksi ja soveltuu erinomaisesti ja keuhkeihin, käytäviin jne. eripox-maalin viesti Ruotsiin on jatkuvasti lisääntynyt. Hyvä maali on vakavilla ja keuhkeissa.

eripox kestää kovan kulutuksen

"Muuttaako ammattimme muotoaan? Minne olemme menossa?"

ässäpari ja etulyönti...

Totta kai ammattilaisella tulisi tarvitella apulaisena A1-täpää ja Veto-lakimies. Ammattilainen käyttää A1-täpää – ja siksi hänen sivallensa jättää kaartin jäljen. Kukaan joku ja kukaan ohimeno! Vain suuret ovat väkensä, puhdas luonnontuote. Ja ammattilaisella on. Hän tuntee A1-täpään myös uusissa tarkoituksissa: puukaukissa: 50 ja 200 l galvoroiset astiat 10 l kannet, 2,8 l galvoni ja 1 l peittävä.

OULU OSAKEYHTIÖ

Maalarimestari G. Kjalman kirjoitti vuoden ensimmäisessä lehdessä maalausliikkeen työhuoneesta.

"Maalausliikkeen työhuone, eli verstaas, kuten sitä ammattimiesten kesken kutsutaan, on riippuvainen siitä, millä erikoisalalla liike työskentelee. Uudisrakennusten maalausta ja korjausmaalauksia suorittava liike ei tarvitse täydellisiä työhuonetiloja, koska sen työtoiminta tapahtuu uudisrakennuksilla ja korjauksen alla olevissa huoneistoissa. Tällöin liike käyttää työhuonetta lähinnä varastona. Tällaiset työhuoneet ovat yleensä talojen kellarikerroksessa, useimmiten autotallissa."

Kaikkiaan juttu oli usean sivun mittainen, ja tarjosi hyvin yksityiskohtaisia ohjeita tilojen järjestämisestä ja esimerkiksi tuolloin vielä melko uudesta ruiskumaalauksesta.

Vuoden toisessa lehdessä isnööri Olavi Heikkilä jatkoi yleisimpien maaleissa käytettävien väriaineiden ja pigmenttien esittelyä. Mukana oli vielä esimerkiksi lyijyvalkoinen, jota varoiteltiin kuitenkin käyttämässä muualla kuin ulkokohteissa. Muuttamaan vuosikymmenen lyijyvalkoista ei ole enää Suomessa saanut käyt-

tää kuin hyvin historiallisissa kohteissa. "Nykyisen kovan kilpailun aikana tullaan maaleillekin asettamaan yhä suurempia vaatimuksia. Kehitys on ollutkin erittäin voimakasta sodan jälkeen varsinkin väriaineiden kohdalla ja myös värijauheet ovat parantuneet sekä uusia otettu käyttöön. Näyttää, että kehitys jatkuu entistä tiiviimmässä tahdissa."

Kevään kolmannessa lehdessä käsiteltiin pidettyä Suomen Maalariliiton 55. liittokokousta. Liiton puheenjohtaja Eino Pilvi pohti kirjoituksessaan asioita, jotka tuntuvat ajankohtaisilta yhä:

"Elämme edelleen murroskautta, jonka vaikutukset ilmenevät monella tapaa ammattimiekin piirissä, pakottaen meidät sopeutumaan vallitseviin olosuhteisiin ja siinä ohessa saada toimeentulomme. Nämä pulmat ovat ajankohdaisia myöskin kaikissa muissa pohjoismaissa. Muuttaako ammattimme muotoaan? Minne olemme menossa?"

hyvin välinein työ luistaa

Meillä on runsaat välikomiat korkealaatuisia maalaukseen välineitä ja tarvikkeita ja oma keskustallimme toimittaa tilauksenne nopeasti.

sana meille – niin toimitamme Teille

MAALARIMESTARIEN OY

Konttori: Suurkatu 4 A, Helsinki 18
puh. 11 726. Myynti: puh. 38 81 17
Myynti: Postin kautta: 10 p. 71 30 10 ja sähkö 11 726. Keskustallamme: Helsingin 4 Vuokra-Akatia, puh. 70 20 00

Suomalaista perheyrittäjyyttä jo vuodesta 1951

Parasta ammattilaiselle!

CURA

5173PP13250 + 517385402001K

Cura PP-13250 painepesuri

Tuotto 15 l/min, maksimipaine 250 bar. 13 hv Hondan GX390-moottori, 15 m korkeapaineletku, pistooli ja 4 suutinta, letkukelasarja (sis. kelan ja asennustelineen), pesunesteen imuletku, paineensäädin. Toimii myös imevänä, max. nosto 0,8 m. Paino 79 kg.

1899⁰⁰ alv. 0 %

RTV-HINTA!

CURA

Cura 1000-120 valmistasoiteruisku

Tee tasoitetyöt ilman kompressoria valmistasoitteella! Erittäin hiljainen, lähes pölytön, tarkka ruiskutusjälki, kompakti ja helposti liikuteltava. Suunniteltu huoneistosomeeraksi ja pientalo-kohteisiin. Sisältää: Valmistasoitepumpun, säkin-tyhjentäjän, 15 m ruiskutusletkun, ruiskutuspistoolin on/off-katkaisijalla, 3 suutinta ja 2 kpl extravaippaa.

5900⁰⁰ alv. 0 %

RTV-HINTA!

RTV-HINTA!

Soroto 80 l tasosekoitin

Valmiiksi asennetulla pölykautuksella.

Kampanjahintaan!

1350⁰⁰ alv. 0 %

RTV-YHTYMÄ OY
www.rtv.fi

Espoo Forssa Helsinki Hyvinkää Hämeenlinna Iisalmi Joensuu Jyväskylä Kaarina Kangasala Kerava Kotka Kouvola Kuopio
Lahti Laihia Lappeenranta Lohja Nokia Pori Porvoo Riihimäki Salo Seinäjoki Tampere Turku Vaasa Vantaa Varkaus

. FH42

KNAUF
Tuotteesta tilaksi

KNAUF

-VALMISTASOITTEET JA TARVIKKEET

Knauf tasoitteet-tuoteryhmä sisältää laadukkaiden käsi- ja ruiskutasoitukseen soveltuvien valmistasoitteiden lisäksi laajan valikoiman tasoitetyössä vaadittavia työvälineitä ja tarvikkeita.

Tutustu ja kysy lisää! www.knauf.fi

Knauf sisä- ja ulkokulmalistajärjestelmä säästää työaikaa ja -vaiheita tinkimättä kestävyydestä!

mestarit-express

...jouhevin hankintakanava.

Maalarimestarien Oy

www.mestarit.fi

Helsinki	Niityläntie 4	0207 8610 22
Helsinki	Hankintapalvelu	0207 8610 23
Helsinki	Hermannin rantatie 12	0207 8610 28
Espoo	Luomannotko2	0207 8610 30
Tampere	Kuoppamäentie 1	0207 8610 33
Turku	Viilarinkatu 10	0207 8610 36
Oulu	Paljetie 12	0207 8610 38
Maalarimestarien Oy, hallinto Hki		0207 8610 20